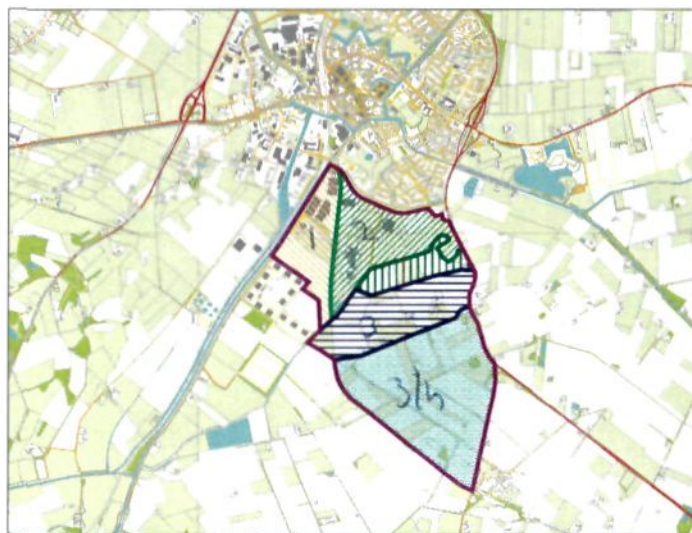

MER/SMB bestemmingsplan Europark, Heege-West

Deel I: Hoofdrapport

Gemeente Coevorden

September 2006
Definitief

MER/SMB bestemmingsplan Europark, Heege-West Deel I: Hoofdrapport

dossier : W3056-01-002
registratienummer : NN-ON20060543
versie : 1

gemeente Coevorden

september 2006
Definitief

INHOUD

BLAD

1	EEN M.E.R.-PROCEDURE VOOR EUROPARK, HEEGE-WEST	3
1.1	Aanleiding m.e.r.-procedure	4
1.2	Doel m.e.r.-procedure	5
1.3	Reikwijdte van dit MER	6
1.4	Strategische milieubeoordeling (SMB)	6
1.5	Mogelijkheid tot inspraak	7
1.6	Leeswijzer	7
2	HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING	8
2.1	Europark een grensoverschrijdend bedrijventerrein	8
2.2	Beleid Nederland en Duitsland	15
2.3	Beschrijving plan- en studiegebied	18
2.4	Planologisch regime	21
3	DE TE ONDERZOEKEN ALTERNATIEVEN	24
3.1	Doelstelling en uitgangspunten	24
3.2	De referentiesituatie	24
3.3	Het meest milieuvriendelijk alternatief	25
4	BEOORDELEN EN VERGELIJKEN VAN EFFECTEN	26
5	SAMENVATTING MILIEUEFFECTEN	29
5.1	Woon- en leefmilieu	29
5.2	Natuurlijk milieu	30
5.3	Duurzaam bouwen	31
5.4	Strategische Milieubeoordeling	31
5.5	Terugvaloptie	33
6	AANZET TOT EVALUATIEPROGRAMMA	36
6.1	Waarom een evaluatie?	36
6.2	Natuurlijk milieu	36
6.3	Woon- en leefmilieu	37
6.4	Duurzaam bouwen	38
7	LEEMTEN IN KENNIS	39
7.1	Leemtes in de kennis bij de effectbeschrijving	39
8	MER- EN BESTEMMINGSPLANPROCEDURE	40
9	BEGRIPPENLIJST	42
10	LITERATUURLIJST	44
11	COLOFON	46

BIJLAGE: DEEL II ONDERBOUWING

1 EEN M.E.R.-PROCEDURE VOOR EUROPARK, HEEGE-WEST

Het grensoverschrijdende bedrijventerrein 'Europark' ligt ten zuidoosten van Coevorden en is zowel gesitueerd op Nederlands als op Duits grondgebied. Het Europark bestaat in totaliteit ongeveer 350 hectare en is voor wat betreft het Nederlandse deel gereguleerd in de onherroepelijk goedgekeurde bestemmingsplannen voor de bedrijventerreinen Heege-West, Heege-West 2 en Heege-West 3. Het Duitse gedeelte van het Europark bestaat ongeveer 207 hectare en wordt gereguleerd door de onherroepelijk goedgekeurde Bebauungsplannen nr 6. en nr. 9 die vergelijkbaar zijn met de Nederlandse bestemmingsplannen.

In onderstaande luchtfoto is de situatie van het Europark, Heege-West in 2003 weergegeven.

Figuur 1-1 Luchtfoto Europark, Heege-West situatie 2003

Het bedrijventerrein Europark, Heege-West is bijna volledig ingevuld met bedrijven. Nog circa 20 hectare is uitgeefbaar. Het Duitse gedeelte van het Europark is op één gerealiseerd bedrijf na, nog onbebouwd. Wel zijn er in Duitsland vergevorderde plannen voor het oprichten van een afvalverwerkingsinstallatie.

1.1 Aanleiding m.e.r.-procedure

Aangezien het bedrijventerrein Europark, Heege-West nog niet compleet ingevuld is -er ligt in dit Nederlandse deel van Europark nog ongeveer 20 hectare braak-, wil de gemeente Coevorden op korte termijn starten met de gronduitgifte aan bedrijven om de onbebouwde delen van het terrein verder in te vullen.

Europark, Heege-West, is de nieuwe naam voor dit deel van het bedrijventerrein Europark. Deze naam is gekozen om aan te sluiten bij de overige (Duitse) delen van het Europark. In dit MER en het nieuwe bestemmingsplan wordt gebruik gemaakt van deze naam.

De planologische basis hiervoor is vastgelegd in de vigerende bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3. Aan de vaststelling van de beide onderliggende bestemmingsplannen is destijds geen m.e.r.-(-beoordeling) voorafgegaan. Het bedrijventerrein Heege-West maakt geen onderdeel uit van de m.e.r.-procedure aangezien dit bedrijventerrein reeds volledig is uitgegeven. Uit de ter beschikking staande stukken, blijkt dat - wanneer uitsluitend wordt gelet op de Nederlandse m.e.r.-regeling - dit op grond van de in het Besluit m.e.r. gehanteerde drempelwaarden en het voorzienbaarheids criterium terecht is gebeurd.

Europese m.e.r.-richtlijn

Om de vragen ten aanzien van de m.e.r.-(-beoordelings)plicht volledig te kunnen beantwoorden is het echter ook nodig om aandacht te schenken aan het communautaire recht en dan met name de m.e.r.-richtlijn. De m.e.r.-richtlijn bepaalt dat EG-lidstaten de 'projecten die een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben, onder meer gezien hun aard, omvang of ligging' onderwerpen aan een milieueffectbeoordeling. Uit het juridisch advies EVI (Europark Verbrennungs Installation) Coevorden van 22 juli 2004 komt naar voren, dat - gebaseerd op rechtsspraak HvJ EG - aan het projectbegrip een ruime uitleg dient te worden gegeven en dat dit fysiek grensoverschrijdende bedrijventerrein Europark als één project in de zin van de m.e.r.-richtlijn moet worden beschouwd.

Vertaling naar Nederlandse regelgeving

Voor het Europark moet daarom bepaald worden of een bedrijventerrein van deze omvang aanzienlijke milieueffecten zal hebben. De Nederlandse wetgever heeft bij de vertaling van de Europese richtlijn naar nationaal recht in het Besluit m.e.r. opgenomen dat bij bedrijventerreinen van 75 hectare of meer beoordeeld moet worden of er mogelijk belangrijke milieueffecten kunnen optreden en derhalve een m.e.r.-procedure moet worden gevolgd en een MER opgesteld.

Voor bedrijventerreinen van 150 hectare of meer geeft het Besluit m.e.r. aan dat altijd een MER moet worden opgesteld. Daarmee geeft de wetgever aan dat bij een bedrijventerrein van 150 hectare of meer, men er impliciet vanuit gaat dat er sprake zal zijn van waarschijnlijk aanzienlijke effecten. Aangezien het bij het Europark gaat om een bedrijventerrein van 350 hectare, is het moeilijk te verdedigen dat van dit project geen aanzienlijke milieueffecten zijn te verwachten.

Het MER als onderbouwing bij het nieuwe bestemmingsplan

De gemeente Coevorden heeft op basis van het hierboven aangehaalde juridisch advies EVI Coevorden van 22 juli 2004 besloten om een nieuw bestemmingsplan voor Europark, Heege-West op te stellen. Dit MER wordt gekoppeld aan het nieuwe bestemmingsplan en brengt de milieueffecten in kaart van het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) voor Europark, Heege-West. De milieueffecten van het MMA worden gerelateerd aan de huidige situatie en autonome ontwikkeling en bestaat uit milieuvriendelijke maatregelen ten opzichte van de huidige situatie en autonome ontwikkeling.

1.2 Doel m.e.r.-procedure

Het doel van de milieueffectrapportage is om de besluitvormers op een systematische en zorgvuldige wijze te voorzien van objectieve informatie over de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit, alsmede van eventuele alternatieven. Daartoe worden de te verwachten milieugevolgen van de verdere ontwikkeling, gebruik en beheer van het bedrijventerrein Europark, Heege-West in beeld gebracht. Op deze wijze kunnen de milieuaspecten volwaardig worden meegewogen in het besluitvormingsproces over het nieuwe bestemmingsplan, teneinde een duurzame inrichting mogelijk te maken. Het MER is dus een hulpmiddel bij de besluitvorming. Het besluit waaraan de milieueffectrapportage is gekoppeld (het m.e.r.-plichtige besluit) is het vaststellen van een ruimtelijk plan dat als eerste in de mogelijke aanleg voorziet. In dit geval betreft dit dus het nieuw vast te stellen bestemmingsplan voor Europark, Heege-West.

De m.e.r.-procedure is gestart met de publicatie van de startnotitie op 5 januari 2005. Op basis van de reacties hierop, is op verzoek van het College van B & W van de gemeente Coevorden door de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cmer) een advies voor de richtlijnen van het MER opgesteld. De gemeenteraad heeft bij besluit van 10 mei 2005 de richtlijnen voor het MER vastgesteld met overneming van het advies van de Cmer.

De m.e.r.-procedure, bestemmingsplanprocedure en de koppeling daartussen worden in hoofdstuk 8 verder beschreven. Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Coevorden treedt in de procedure op als initiatiefnemer en de gemeenteraad als bevoegd gezag.

1.3 Reikwijdte van dit MER

De milieueffectrapportage voor Europark, Heege-West is een **inrichtings-m.e.r.** Aan nut en noodzaak van het initiatief en de locatie is in diverse beleidsnota's aandacht besteed. In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op de behoefte aan een grootschalig bedrijventerrein zoals het Europark en is de keuze voor de locatie toegelicht. Tevens vindt een verwijzing plaats naar de desbetreffende beleidsnota.

Een m.e.r. voor het Nederlandse en Duitse deel van het Europark

De milieueffectrapportage (m.e.r.) richt zich op een duurzame ruimtelijke invulling van het nog onbebouwde gedeelte van het Nederlandse deel van het Europark (gelegen op de terreinen Heege-West 2 en 3), als onderdeel van de autonome ontwikkeling. Het MER geeft een beschrijving van de milieugevolgen vanwege activiteiten op Nederlands grondgebied, zowel in Nederland als in Duitsland, alsmede activiteiten op Duits grondgebied met milieugevolgen voor Nederland.

Uitgangspunt voor het bepalen van de milieueffecten zijn de huidige activiteiten (het bebouwde deel) in het studiegebied en reeds genomen *onherroepelijke* besluiten voor nieuwe activiteiten (het onbebouwde deel) in het studiegebied. Aangezien de huidige bestemmingsplannen voor Heege-West 2 en Heege-West 3 nog steeds vigerend zijn, worden de ontwikkelingen in deze plannen meegenomen in de autonome ontwikkeling. Afwijkend hiervan is besloten de nieuwe activiteit betreffende de oprichting van een afvalverbrandingsinstallatie in Duitsland mee te nemen in dit MER.

Binnen een MER wordt een onderscheid gemaakt tussen het plangebied en het studiegebied. Het **plangebied** betreft het gebied waarbinnen de voorgenomen activiteiten of de voorgenomen ontwikkelingen plaatsvinden. In dit geval betreft het de bedrijventerreinen Europark, Heege-West, waar nog onbebouwde delen moeten worden ingevuld en waarvoor het nieuwe bestemmingsplan wordt opgesteld.

Omdat bepaalde milieueffecten zich kunnen uitstrekken tot buiten het plangebied, wordt tevens een **studiegebied** onderscheiden. Het studiegebied is dus het gebied waar effecten als gevolg van de voorgenomen activiteit kunnen optreden. Het betreft het plangebied en de omgeving ervan. De omvang van het studiegebied kan echter niet bij voorbaat worden aangegeven. Uit het onderzoek dat in het kader van het MER wordt uitgevoerd, blijkt hoe ver de milieugevolgen zich uitstrekken. Dit kan per milieuaspect verschillen en wordt daarom ook per milieuaspect aangeduid.

1.4 Strategische milieubeoordeling (SMB)

Op grond van Europese richtlijn 2001/42/EG 'betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's', beter bekend als de SMB-richtlijn is voor dit voornemen de m.e.r.-procedure gecombineerd met de Strategische Milieubeoordeling (SMB). Sinds 2004 is de Europese richtlijn inzake SMB van kracht. SMB beoogt voor (strategische) plannen te doen, wat m.e.r. doet voor concrete besluiten: het inzichtelijk maken van de milieugevolgen van het plan voor alle betrokkenen. Gezien het strategische karakter van SMB is de beoordeling globaler, en vindt ze in principe eerder in het planproces plaats dan m.e.r.

Het merendeel van de punten die onderdeel zijn van een SMB wordt reeds in het kader van dit MER beschreven. Er zijn alleen aanvullingen opgenomen ten aanzien van de mogelijke aanzienlijke milieueffecten. Het betreft dan de effecten op biodiversiteit, gezondheid van de mens en cumulatie van milieueffecten.

1.5 Mogelijkheid tot inspraak

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure in het kader van het nieuw op te stellen bestemmingsplan voor Europark, Heege-West. Het voorontwerp-bestemmingsplan en dit MER liggen daarom samen ter inzage voor de duur van 6 weken. Iedereen kan gedurende deze periode een inspraakreactie geven op het voorontwerp-bestemmingsplan en op het MER. De opmerkingen op het MER worden indien ontvankelijk, verwerkt in het ontwerp-bestemmingsplan. Zie ook hoofdstuk 8.

Het ontwikkelen van Europark, Heege-West kan gevolgen hebben voor het milieu in Duitsland. De gemeente Coevorden zendt daarom een Duitse vertaling van de samenvatting en passages in het MER die concreet over milieugevolgen op Duits grondgebied gaan, aan het bevoegd gezag in Duitsland.

Voor grensoverschrijdende m.e.r.-procedures is de gemeenschappelijke verklaring tussen Nederland en Duitsland van toepassing. Het betreft de "Gemeenschappelijke Verklaring inzake de uitvoering van milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband in het Nederlands-Duitse grensgebied tussen het Bondsministerie voor milieu en het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer". In deze Verklaring worden nadere regels gesteld in aanvulling op de artikelen 7.38A. van de Wet milieubeheer. De gemeente Coevorden werkt in deze m.e.r.-procedure conform deze verklaring. Aan de orde komen onder andere de regels die gelden voor het informeren van het buurland, welke aanspreekpunten er zijn en welke documenten in Duitse respectievelijk Nederlandse vertaling worden verlangd.

1.6 Leeswijzer

Het MER bestaat uit deel I het hoofdrapport, deel II de onderbouwing met de effecten per thema en een samenvatting. De samenvatting en de passages in het MER die concreet over milieugevolgen op Duits grondgebied gaan zijn vertaald naar het Duits.

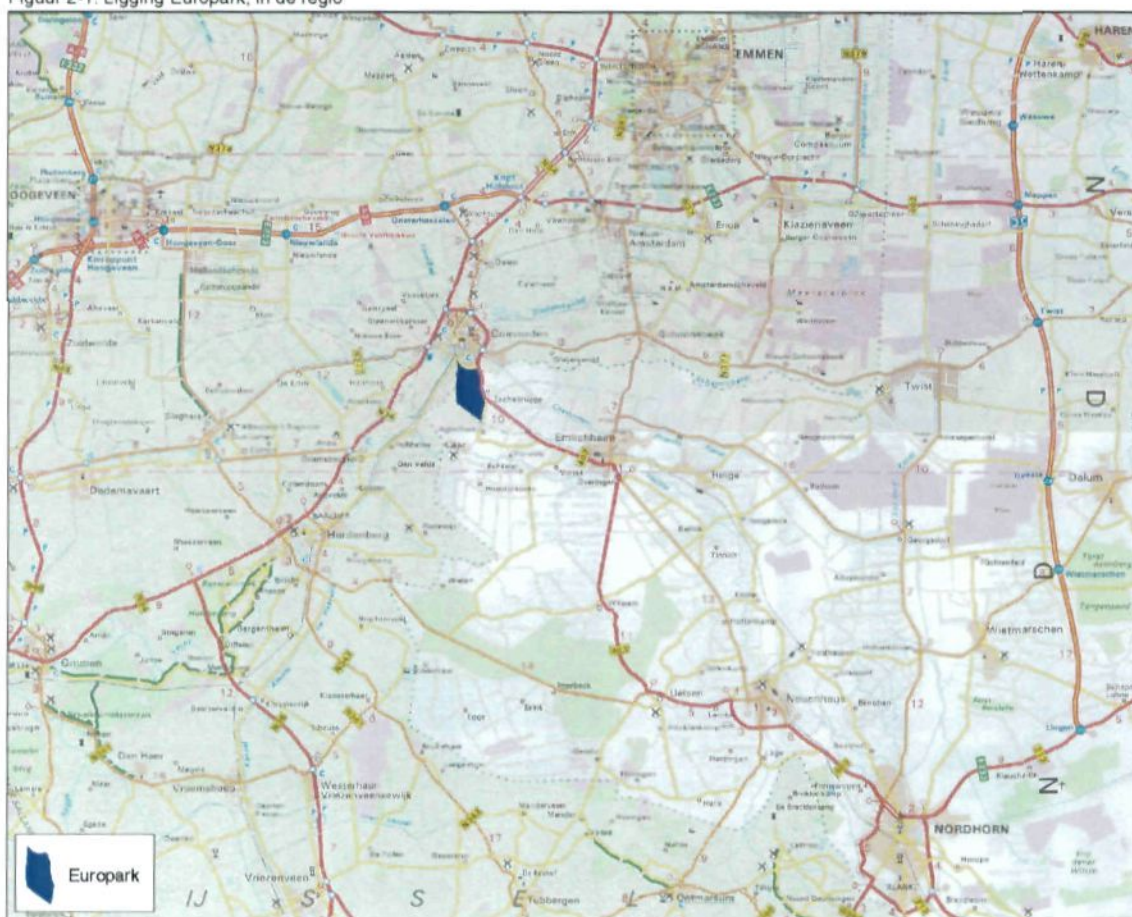
2 HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING

In dit hoofdstuk wordt het plangebied middels een algemene ruimtelijke beschrijving, het heersende planologisch regime en de aanwezige bebouwing beschreven. Ook wordt er aandacht geschonken aan de autonome ontwikkeling van het terrein. Specifieke beschrijvingen van het gebied per thema en de autonome ontwikkelingen per thema worden in deel II Onderbouwing gegeven.

2.1 Europark een grensoverschrijdend bedrijventerrein

Het Europark is een grensoverschrijdend bedrijventerrein van de gemeente Coevorden en de gemeente Emlichheim. Het bedrijventerrein is bijzonder vanwege zijn grensoverschrijdend karakter en de multimodale logistieke voorzieningen. De ontwikkeling van het bedrijventerrein geschiedt met financiële steun van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland en het Interreg IIIa-subsidieprogramma (EFRO) van de EU. De bedrijfsvoering van het Europark wordt uitgevoerd door de ontwikkelingsmaatschappij Europark Coevorden-Emlichheim. De ontwikkelingsmaatschappij is in 2000 opgericht.

Figuur 2-1: Ligging Europark, in de regio

2.1.1 Behoefte

Het Europark, waar de bedrijventerreinen Europark, Heege-West deel van uitmaken, is een ontwikkeling die is ingezet om een grensoverschrijdend bedrijventerrein te realiseren. Dit project heeft een grote betekenis voor de economische integratie aan weerszijden van de grens. Steeds meer ontstaat er harmonisatie van regel- en wetgeving voor een specifieke grensoverschrijdende situatie als op het Europark, waarbij in Europees verband wordt samengewerkt met andere grensoverschrijdende initiatieven. Een speciaal aangestelde paritaire raad (paritaire commissie) inventariseert de grensoverschrijdende problemen en onderhoudt daarbij de lobby naar de landsregeringen en Brussel.

Het bedrijventerrein Europark omvat 350 hectare, waarvan 120 hectare aan Nederlandse en 230 hectare aan Duitse zijde. De ontwikkeling is, na uitgebreide voorstudie in het midden van de jaren negentig in gang gezet. De voorstudie is verwoord in het Masterplan Europark (opgesteld door het bureau Arthur Andersen).

Voorstudies hebben aangetoond dat het Europark zich moet richten op de voedingsmiddelensector, met daarbij een verbreding naar aanverwante sectoren als transport en distributie en verpakkingindustrie. Met deze strategie ontstaat geen "concurrentie" met andere bedrijventerreinen in de regio. Het uitbouwen van de kansen in deze niche marktsegmenten geeft het Europark een duurzaam imago. Ten opzichte van het oorspronkelijke Masterplan is het Europark uitgebouwd tot een zogenaamd bioketen-model met een uitgesproken "groen" karakter.

Zoals boven genoemd moet het Europark op duurzame wijze worden ontwikkeld. Een duurzaam bedrijventerrein is een terrein waar bedrijven en overheden systematisch samenwerken aan een optimaal (bedrijfs)economisch resultaat, zo laag mogelijke milieubelasting en efficiënt ruimtegebruik. Hierbij behoort het opwaarderen van een parkmanagement organisatie die steeds meer gaat zorgen voor het waarborgen van het duurzaamheidspredikaat.

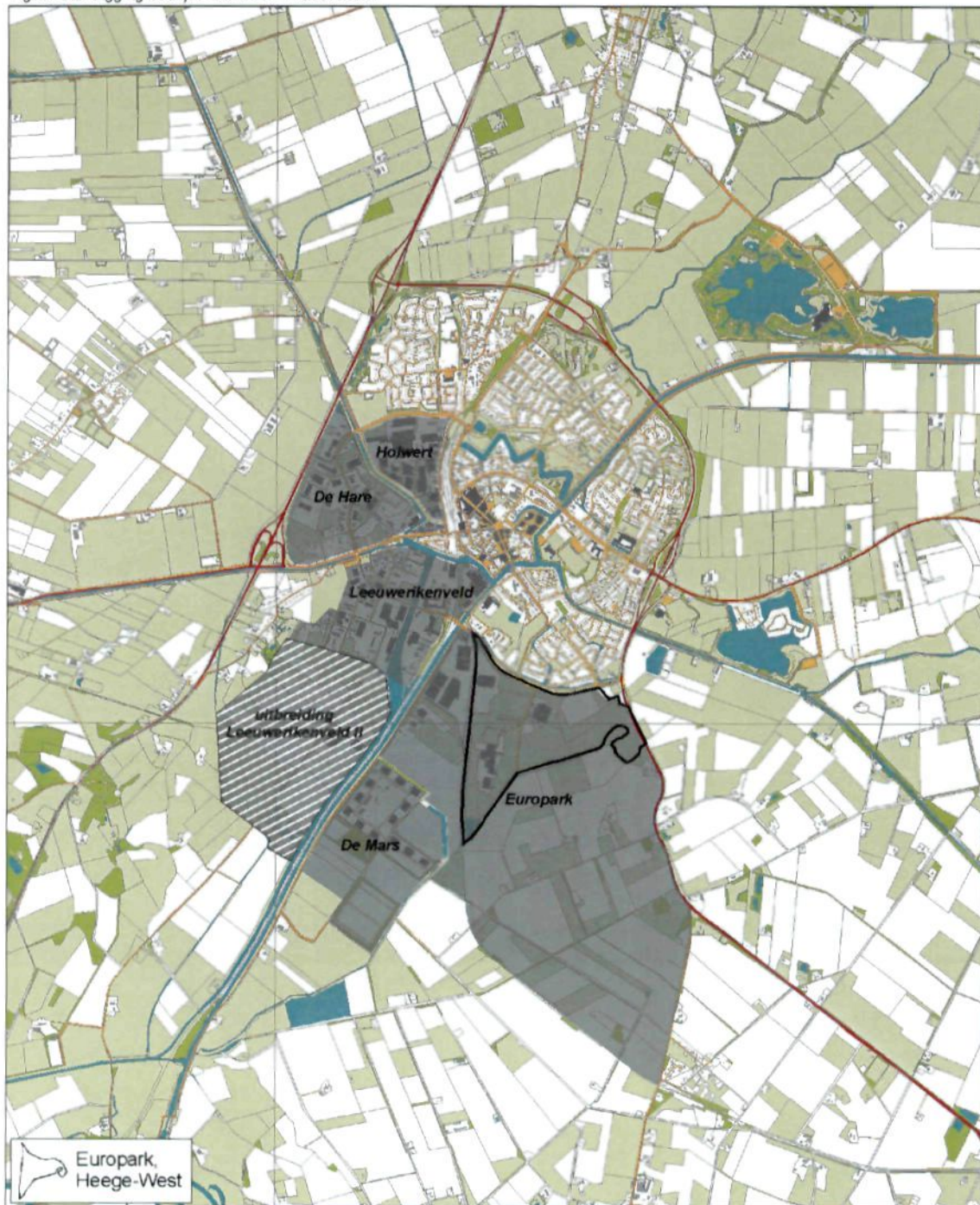
Het masterplan gaat uit van 4000 arbeidsplaatsen voor het gehele Europark. Per 1 januari 2005 zijn er ongeveer 850 mensen met een arbeidsplaats op het Europark. In het Masterplan Europark is als doelstelling opgenomen dat het aantal medewerkers circa 15/20 per hectare bedraagt. Door veranderende marktomstandigheden is de huidige inschatting 10/15 medewerkers per hectare.

Grensoverschrijdende bedrijventerreinen

Nederland kent drie grensoverschrijdende bedrijventerreinen: AVANTIS European Science and Business Park (Heerlen-Aken), **Europark Coevorden-Emlichheim** en Logistics Centre Hazeldonk-Meer (Breda-Hoogstraten). Deze drie terreinen werken samen aan het INTERREG IIIB project Crobusparkx. Doel van het Crobusparkx project is de uitwisseling van kennis en ervaringen over grensoverschrijdende bedrijventerreinen, de opzet van de internationale marketing voor bovenstaande terreinen en de inrichting van grensoverschrijdend parkmanagement. Het Ministerie van Economische zaken stimuleert de realisatie van grensoverschrijdende bedrijventerreinen.

Coevorden kent naast het internationale bedrijventerrein Europark een aantal regionale en lokale bedrijventerreinen als Leeuwerikenveld I en II, De Mars, De Holwert en De Hare. Tezamen met Europark passen deze in het beleid van de gemeente Coevorden dat erop gericht is een voldoende groot en divers aanbod van bedrijventerreinen te creëren.

Figuur 2-2: Ligging bedrijventerreinen in Coevorden

De regionale en lokale bedrijventerreinen zijn gericht op de meer 'traditionele' bedrijventerreinen. Europark is bedoeld voor de grote nationale en internationale industriële bedrijven die veel ruimte nodig hebben. Daarnaast dienen de bedrijven op Europark het kenmerk te hebben dat ze aanzienlijke directe en indirecte werkgelegenheid genereren.

Het bedrijventerrein kan daarmee voldoen aan de vraag naar grootschalig bedrijventerrein voor buitenlandse investeerders en het te verwachten gebrek aan grootschalige bedrijventerreinen in Nederland. Met het oog hierop worden door de gemeente Coevorden en de Samtgemeinde Emlichheim op elkaar aansluitende bedrijventerreinen ontwikkeld.

2.1.2 Locatiekeuze

De goede verbindingen over water, weg en spoor naar de grote economische centra in Europa, maken van het Europark een strategisch knooppunt op de goederenstroom tussen oost en west v.v. Een ideale vestigingslocatie voor bedrijven die afhankelijk zijn van logistieke voorzieningen en voor bedrijven die 'value added logistics' leveren. Vanwege de genoemde modaliteiten positioneert Coevorden zich steeds meer als multimodaal logistiek draaipunt voor de alsmaar groeiende goederenstromen tussen West-Nederland, en Noord- en Oost-Europa. Deze modaliteiten dienen elkaar te versterken.

Over de weg:

- A37: Zwolle-Hoogeveen-Coevorden/Emmen-Meppen
- N36-N34: Enschede-Almelo-Hardenberg-Coevorden
- A31-A37: Ruhrgebied-Meppen/Coevorden-Bremen-Hamburg
- B403: Nordhorn-Neuenhaus-Emlichheim-Coevorden

Over water:

- Kanaal Coevorden-Almelo (600 ton)
- Containervaart Rotterdam-Coevorden, 2 keer per week

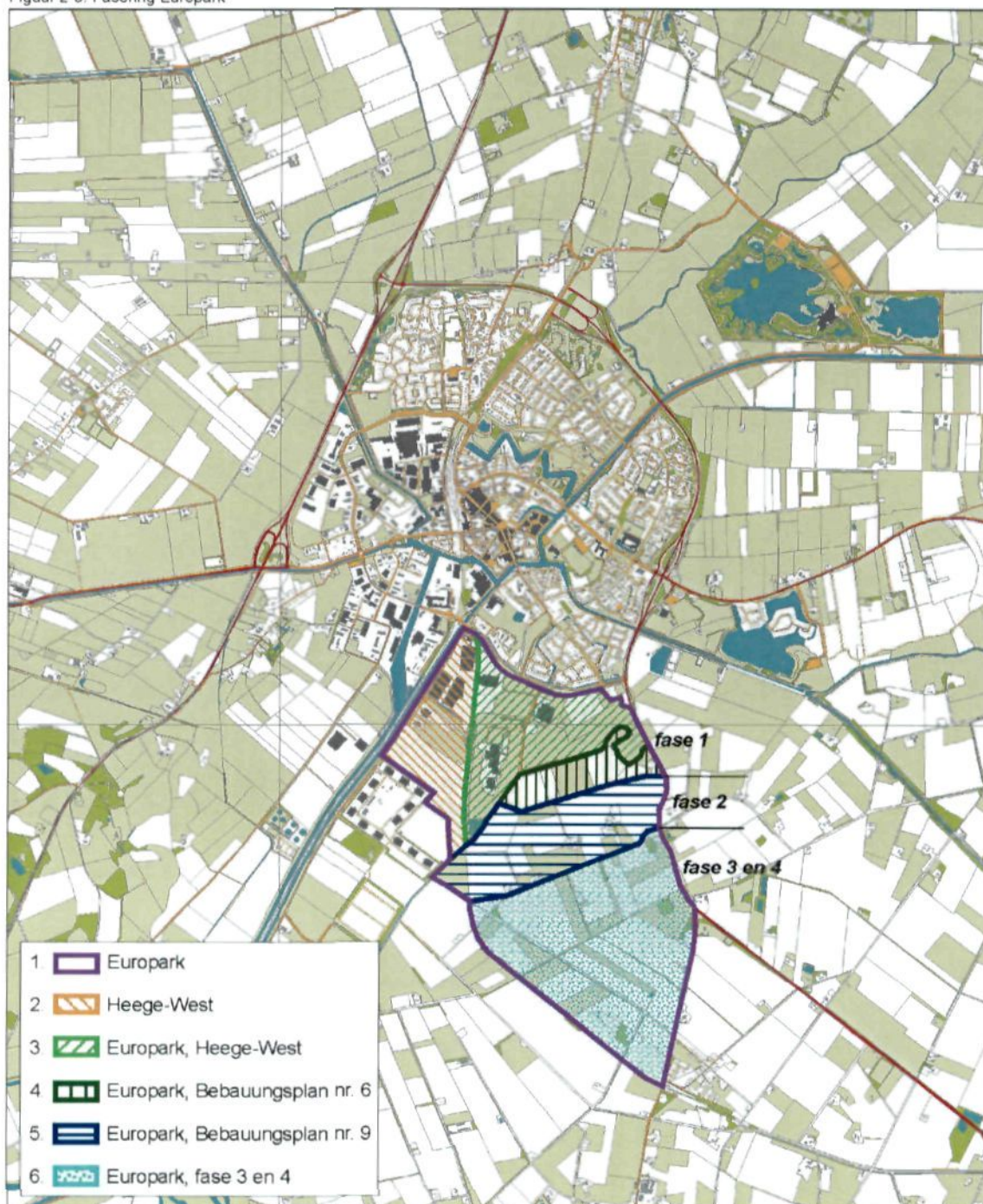
Via spoor:

- NS: Zwolle-Marienberg-Coevorden
- Bentheimer Eisenbahn: Rheine-Bad Bentheim-Nordhorn-Emlichheim- Coevorden
- DB: Rheine-Duits/Europees spoornetwerk
- Vaste transportlijnen op 21 verschillende steden in Europa, w.o. de vaste shuttleverbindingen met Rotterdam (4 x per week)
- In voorbereiding: verbindingen met Amsterdam en Kutno, Polen

2.1.3 Fasering

In het Masterplan Europark is het bedrijventerrein opgedeeld in vier fasen. Deze fasering wordt in principe nog steeds gehanteerd (zie navolgende kaart):

Figuur 2-3: Fasering Europark

Fase 1

Het Nederlandse deel van Europark is vastgelegd in de bestemmingsplannen Heege-West, Heege-West 2 en Heege-West 3. Het bestemmingsplan Heege-West is vastgesteld in 1992. De oppervlakte van dit bestemmingsplan is circa 70 ha. De bestemmingsplannen Heege-West 2 en 3 (het onderhavige plangebied) zijn vastgesteld in 1999, respectievelijk 2000. De oppervlakte van deze bestemmingsplannen is circa 73 hectare. Het nieuw op te stellen bestemmingsplan Europark, Heege-West vervangt de vigerende bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3. Het nieuwe bestemmingsplan Europark, Heege-West is beoordeeld in dit MER

Het Duitse deel van Europark is vastgelegd in het Bebauungsplan Nr. 6 "Europark Teilbereich 1". Het Bebauungsplan is vastgesteld in 1999. De oppervlakte van deze fase is circa 28 hectare.

De totale oppervlakte van fase 1 is circa 171 hectare. Fase 1 is volgens de huidige planning in 2007 voltooid.

Fase 2

Ondanks dat fase 1 van het Europark nog niet volledig is uitgegeven, is in 2003 gestart met de planvoorbereiding voor fase 2 (Bebauungsplan Nr. 9). Achtergrond hierbij is dat er voldoende uitgeefbaar gebied beschikbaar moet zijn voor potentiële investeerders. Het Bebauungsplan Nr. 9 "Europark Teilbereich 2" legt de bestemmingen vast voor deze fase. Het bestemmingsplan is vastgesteld in 2005. De oppervlakte van deze fase is circa 79 ha. Fase 2 is volgens de huidige planning in 2010 voltooid.

Fase 3 en 4

Planvorming voor deze fasen moet nog worden opgestart. De oppervlakte van deze fase is circa 100 hectare. Voor deze fasen is het ook in Duitsland verplicht een MER op te stellen.

Fasegewijs wordt het Europark van noord naar zuid ontwikkeld. Aan Nederlandse zijde is begonnen met het realiseren van nieuwe infrastructuur. Hierdoor is het Europark nu ingericht om logistieke dienstverlening aan te bieden via weg-, water- en railvervoer. (tri-modaliteit). Op dit moment (september 2006) zijn er 13 bedrijven gevestigd op Nederlandse kant van het Europark en 1 op Duitse zijde.

Op het Nederlandse gedeelte van het Europark, waar de ontwikkeling is gestart, is er bij de haven en op Heege-West 3 in totaal nog zo'n 23 hectare uitgeefbaar.

Voor het in Duitsland gevestigde bedrijf BBE Beton- und Bewehrungscenter bestaan vergaande plannen voor de aanpassing c.q. ombouw van dit bedrijf naar een afvalverbrandingsinstallatie. In Duitsland is voor dit bedrijf in het voorjaar van 2005 een vergunning aangevraagd.

2.1.4 Ruimtelijk concept

De kern van het Europark zal gevormd worden door de grote bedrijven, die zich in het bijzonder zullen vestigen langs de spoorlijn van Coevorden naar Emlichheim. Daardoor ontstaat langs de oostzijde van de spoorlijn een zone van zwaardere industrieën, mogelijk met hoge bebouwing. Deze zone ligt centraal in het gebied en zal daardoor een soort "ruggegraat" vormen.

Ten opzichte van het landschap wordt een goede overgang bereikt door de hoogte van de bebouwing vanaf deze centrale zone geleidelijk te laten aflopen naar de randen. Aan de oostzijde is, langs de B403, al een duidelijke rand met afscherpende beplanting aanwezig. De functie van deze rand zal, in samenhang met de ontwikkeling van het Europark, nog versterkt worden.

Het stedenbouwkundig structuur-concept voor het Europark is gebaseerd op een centrale, in noord-zuid-richting verlopende ontsluitingsas. Deze as krijgt royaal gestalte door een groene laanstructuur, waarbinnen twee rijbanen worden gescheiden door een beeldbepalende waterpartij. Het noordelijk beginpunt van deze as ligt precies op de Nederlands-Duitse grens.

De bebouwing langs de hoofdas dient in maximaal 3-4 lagen, kleinschalig en representatief te worden ontworpen; op de naar achteren gekeerde perceelgedeelten is minder ambitieuze utiliteitsbouw ook in grotere bouwvolumes mogelijk.

Het oostelijk van de hoofdas geprojecteerde service-center is een eveneens beeldbepalend stedenbouwkundig element. Hier worden, met verwijzing naar het traditionele cultuurlandschap, de oorspronkelijk verkaveling, bebouwing en groenstructuren als uitgangspunt genomen. De aanwezige bomenrijen en agrarische bebouwing zullen voor een groot deel worden behouden en optimaal in het ontwikkelingsconcept van het service-center worden geïntegreerd.

Binnen het Europark zullen groenvoorzieningen de kwaliteit van het bedrijventerrein verhogen. Het groen zal daarbij een belangrijke taak vervullen voor de structurering van het Europark, waardoor de herkenbaarheid en de oriëntatie binnen het grote gebied bevorderd worden. Belangrijke elementen hierin zijn doorgaande begeleidende beplantingen langs de hoofdroutes, door groenstroken van de rijbanen gescheiden fiets- en/of voetpaden en groen ingerichte openbare en particuliere parkeergebieden.

2.1.5 Parkmanagement

Een belangrijk aspect voor het behalen van de toetsingscriteria is de invoering van parkmanagement. Voor het Europark is het uitgangspunt om parkmanagement in te voeren. Parkmanagement wordt gekoppeld aan de bestaande Stichting voor Park Management Coevorden (PMC). De PMC is als initiatief voortgekomen uit de Industriële Vereniging Coevorden en participeert met andere Drentse steden in het programma 'Duurzaam Drenthe'. De PMC is opgezet voor alle bedrijventerreinen in Coevorden. Deelname aan parkmanagement is niet verplicht. Bedrijven die zich vestigen op Europark moeten zelf een meerwaarde inzien van de organisatie.

Momenteel wordt onderzoek uitgevoerd naar de op te nemen parkspecifieke diensten in het Europark. Belangrijk hierbij is de integratie in het Crobus project (samenwerking tussen grensoverschrijdende bedrijventerreinen, ondersteund door het Ministerie van EZ). Binnen het bereik van Crobus is een project opgezet voor de verdere ontwikkeling van parkmanagement.

Op een grensoverschrijdend bedrijventerrein is veiligheid een aandachtspunt. Politie, brandweer en ambulancediensten van twee landen zijn hierbij betrokken, ieder met hun eigen bevoegdheden en bekwaamheden. Op een aantal punten zijn al samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. In ontwikkeling is het verdrag tussen Duitsland en Nederland inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen politiekorpsen in strafrechtzaken. Het voordeel van dit verdrag voor Europark is dat politiekorpsen van Duitsland en Nederland mogelijk meer vertrouwelijke informatie uitwisselen en nauwer samenwerken en in het geval van een misdrijf op Europark is samenwerking tussen de politiekorpsen van Duitsland en Nederland makkelijker.

De brandweerkorpsen van Coevorden en Emlichheim hebben in januari 2005 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor het grondgebied van beide gemeenten. Voordeel hiervan is dat beide brandweerkorpsen elkaar kunnen assisteren in geval van brand of bij calamiteiten, ongeacht de

situatie of grenzen. De ambulancediensten van Coevorden en Nordhorn hebben afspraken gemaakt voor nadere samenwerking in relatie tot ieders bevoegdheden.

Over de inzet van particuliere beveiliging op grensoverschrijdende bedrijventerreinen zijn nog geen ervaringen bekend. Eerste indicatie is dat er geen wettelijke obstakels te verwachten zijn. Richtlijnen voor bijvoorbeeld videobewaking zijn gebaseerd op de Europese richtlijnen en zijn daarom voor Nederland en Duitsland min of meer gelijk.

In de plannen voor het Europark is een bedrijfsverzamelgebouw (servicecentrum) opgenomen. Hiervoor is ruimte gereserveerd in het Bebauungsplan nr. 9. Het servicecentrum wordt centraal in het gebied ontwikkeld, direct nabij de ontsluitingsweg. Mogelijke diensten die het servicecentrum gaat leveren zijn:

- Beheer
 - Personeelsdiensten (uitzendbureau, Callcenter, secretariaat, reclamebureau)
 - Veiligheidsconcept
 - Afvalverwerking
- Voorzieningen
 - Winkels/supermarkt
 - Restaurant/hotel
 - Bedrijveninformatiepunt
 - Bank/pinautomaat
 - Douane
 - Breedband en ICT diensten
 - Truckservice
 - Printservice
 - Laboratorium
 - Vergaderzalen
 - Crèche
 - Fitnesscentrum
 - Faciliteit voor tijdelijke opslag

Onduidelijk is in hoeverre problemen ontstaan door levering van diensten aan bedrijven aan de andere zijde van de grens. Bureaucratie of extra papierwerk kan opleveren dat het makkelijker is om gebruik te maken van diensten uit het eigen land in plaats van het service-centrum. Op korte termijn wil het Europark de beschikking hebben over een breedband netwerk voor zowel telefoon als internet.

2.2 Beleid Nederland en Duitsland

Voor de ontwikkeling van Europark is zowel het Nederlandse als Duitse beleid van belang. In navolgende tabel een overzicht van de beleidsdocumenten per land. Onder de tabel is per land een toelichting opgenomen.

Tabel 2-1: beleid in Nederland en Duitsland

	Nederland	Duitsland
Nationaal	Nota Ruimte	Niedersächsische Gesetzes über Raumordnung und Landesplanung (NROG).
Regionaal	Provinciaal Omgevings Plan II (POP II)	Regionale Raumordnungsprogramm Landkreis Grafschaft Bentheim (RROP).
Gemeentelijk	Structuurvisie	Flächennutzungsplan

2.2.1 Beleid in Nederland

Nationaal

Het Rijk heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in de Nota Ruimte. In deze nota is de ruimtelijke strategie vastgelegd die moet leiden tot een sterke economie, een veilige samenleving, een goed leefmilieu en een aantrekkelijk land. De samenhang tussen ruimte, verkeer en vervoer en economie wordt op ieder niveau (gemeentelijk, regionaal en nationaal) vergroot. In de Nota Ruimte wordt aangegeven dat het tijdig beschikbaar krijgen van ruimte voor wonen en werken en het wegnemen van ruimtelijke knelpunten ten aanzien van economische groei als basistaak van het Rijk wordt gezien.

De minister van Economische Zaken heeft in de Nota Ruimtelijk Economisch Beleid aan Noord Nederland een prioritaire positie toegekend. Vanuit dat gegeven opereert het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN). Het SNN heeft door middel van een programmatische aanpak de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Noord-Nederland ten doel. Het grensoverschrijdende Europark is een belangrijke ontwikkeling op ruimtelijk-economisch gebied.

Provinciaal

In het Provinciaal Omgevings Plan II (POP II) van de provincie Drenthe zijn zoneringen en functies aan gebieden toegekend. Het plangebied is onderdeel van een Economische kernzone en wordt op de functiekaart aangeduid als: 'Regionaal bedrijventerrein'. Voor de regionale uitwerking is nauwe aansluiting gezocht bij het beleid in het kader van het Kompas van het Noorden. Basisprincipe daarin is dat economische activiteiten gebundeld dienen te worden in economische kernzones. Ontwikkeling van (boven)regionale terreinen is dan ook alleen binnen deze kernzones toegestaan. Het Kompas voor het Noorden is een belangrijk instrument om Noord-Nederland in economisch opzicht te laten meegroeien met Nederland als totaal.

De ontwikkeling en beheer van bedrijventerreinen in de provincie is gericht op het verbeteren en handhaven van kwaliteiten. Hierbij ligt het accent op het verbeteren van bedrijfseconomisch resultaat van de bedrijven, het verminderen van de milieudruk, een goede stedenbouwkundige opzet, met aandacht voor architectuur, in combinatie met een goede landschappelijke inpassing en op een efficiënter ruimtegebruik.

Het duurzaam ontwikkelen van bedrijventerreinen kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van een ontkoppeling (de milieudruk neemt minder dan evenredig toe bij een voortgaande economische groei) en het verbeteren van de kwaliteit. Bovendien draagt het bij aan het verbeteren van het vestigingsklimaat en aan het scheppen van kwalitatief hoogwaardige werkgelegenheid. Een belangrijke rol is weggelegd voor parkmanagement.

De ontwerp- en inrichtingsfase is bij nieuwe terreinen van essentieel belang. In het bestemmingsplan wordt de inpassing van de bebouwing geregeld.

Het zuidelijke deel van Heege-West heeft de aanduiding Zonering munitiecomplex met veiligheidszone C. De veiligheidszone dient te worden opgenomen in het bestemmingsplan. De veiligheidszone C wil zeggen dat in dit gebied restricties gelden voor gebouwen met vlies- of gordijngewelconstructies en gebouwen met een zeer groot glasoppervlak, waarin zich in de regel mensen bevinden.

In het oostelijk deel van het Zuid-drentse stedelijk netwerk richt de uitvoering van het beleid zich vooral op de kernen Coevorden, Emmen en Hardenberg. De belangrijkste opgaven voor deze gemeenten zijn het

realiseren van economische ontwikkeling, in samenhang met groei van de werkgelegenheid, alsmede opvang van de bevolkingsgroei en het bieden van een goed woonmilieu. Er ligt een belangrijke gezamenlijke opgave om de bereikbaarheid in de corridor Emmen – Coevorden – Hardenberg te verbeteren. Voor Coevorden liggen er kansen om de overslag tussen weg-, water- en spoorvervoer te stimuleren. Coevorden ontwikkelt zich als een belangrijke binnenhaven in NoordoostNederland tot Regionaal Overslag Centrum (ROC). De provincie zet zich in voor het realiseren en verbeteren van spoor-, water- en landwegen.

Voor de ontsluiting van het ROC Coevorden en het bedrijvenpark Coevorden (Europark) is vanaf de rondweg Coevorden (N382) naar de N34 een nieuwe zuidelijk ringweg op termijn gewenst. De functie van de noordelijke ringweg zal daarmee aan belang inboeten.

Gemeentelijk

In de Structuurvisie (2000), wordt onderstreept dat de gemeente streeft naar een goed vestigingsklimaat voor industrie en voor de (inter)nationale distributie- en transportsector. In de visie is gekozen voor een onderverdeling naar verschillende typen bedrijventerreinen (gebaseerd op milieucategorie en ruimteconsumptie). Hierbij wordt rekening gehouden met het Europark.

Het plangebied is gereguleerd in de bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3. De voorschriften uit deze bestemmingsplannen worden behoudens enkele wijzigingen in dit nieuwe bestemmingsplan overgenomen.

2.2.2 Beleid in Duitsland

Nationaal

Het landelijke ruimtelijke beleid is vastgelegd per Bundesland. Het hier betreffende Bundesland is Niedersachsen. Het beleid is vastgelegd in het Niedersächsisches Gesetzes über *Raumordnung und Landesplanung* (NROG).

Het nationaal beleid voor ruimtelijke plannen is vastgelegd in het zogenaamde handboek voor planvorming, het Baugesetzbuch (1997 met wijziging 2001). Het Baugesetzbuch stelt verplichtingen aan planvorming in Duitsland en het meenemen van milieueffecten in de planvorming. Daarnaast zijn ook voorwaarden opgenomen over de communicatie bij grensoverschrijdende planvorming.

In Duitsland is het per 1 april 2005 verplicht om bij ieder Bauleitplan (bestemmingsplan) een MER (UVP) op te stellen¹. Belangrijkste wijziging ten opzichte van informatie betreffende de milieueffecten die nu al in het Bauleitplan is opgenomen, is de verplichting om de effecten van het plan te monitoren.

Regionaal

Voor het Europark is vergelijkbaar aan het streekplan in Nederland (Provinciaal Omgevingsplan Drenthe) de begrenzing opgenomen in een regionaal plan. Het zogenaamde *Regionale Raumordnungsprogramm Landkreis Grafschaft Bentheim* (RRÖP). Het Regionale Raumordnungsplan betreft het gebied Landkreis Grafschaft Bentheim. Belangrijke steden in het gebied zijn Nordhorn en Emlichheim. De Landkreis Grafschaft Bentheim is onderdeel van het Bundesland Niedersachsen.

¹ De Bebauungspläne voor het Europark deelgebied 1 en 2 zijn vastgesteld voor 1 april 2005 er geldt geen m.e.r. plicht. Voor de nog op te stellen bestemmingsplannen fase 3 en 4 moet wel een MER worden gemaakt.

In het plan is het Europark opgenomen met als doelstelling het zekerstellen en ontwikkelen van arbeidsplaatsen. Deze doelstelling komt overeen met het Provinciaal Omgevingsplan, Tussen de overheden in beide landen heeft hierover afstemming plaatsgehad. De volgende doelstellingen zijn in het RROP opgenomen:

- Beide gemeenten (Coevorden en Laar) ontwikkelen een grensoverschrijdend bedrijventerrein met ruimte voor grootschalige bedrijven. Intentie is inzet op bedrijven uit de branche voedingsmiddelen en elektronica;
- Uitgangspunt voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein op deze locatie is dat het bestaande bedrijventerrein De Heege-West in de gemeente Coevorden zover mogelijk tot de grens is ontwikkeld en dat daarmee de uitbreiding aan de andere zijde van de grens een goede aansluiting biedt op de aanwezige infrastructuur;
- De goede ontsluiting van het gebied wordt gebruikt voor het creëren van een positief effect op de arbeidsmarkt en uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen in de gemeente Laar;
- De koppeling van de locatie Europark met het Duits-Nederlandse spoorwegnetwerk via de Bentheimer Eisenbahn AG (en de KVL terminal Coevorden) blijft gezekerd;
- De locatie Europark is een gebied met een hoogwaardige verkeersontsluiting;
- Aangezien uitbreiding van bedrijvenactiviteit in de gemeente Coevorden niet mogelijk is, neemt de gemeente Laar dit over;
- Europark biedt bedrijven de mogelijkheid te kiezen voor de beste en voordeligste voorzieningen in Nederland of Duitsland. Het Europark kan daarmee een pilotfunctie bieden voor een nauwere samenwerking tussen het Niedersachsische en Nederlandse grensgebied;
- In het provinciaal omgevingsplan Drenthe is opgenomen dat Coevorden en Emmen gebieden zijn voor hoogwaardige woon-werkgebieden en is het Europark als belangrijk industriegebied aangewezen;
- Volgens het beleid ruimtelijk ordening (paragraaf 2 Abs. 2 Nr. 11 ROG) moet rekening worden gehouden met effecten op het woongenot bij het vastleggen van gebieden voor het creëren van arbeidsplaatsen. Rekening moet worden gehouden met een functioneel zinvolle toewijzing van een bedrijfengebied in relatie tot woongebieden. Dit is gezekerd door in de gemeente Coevorden en de gemeente Laar en de gemeente Emlichheim gebieden aan te duiden als specifiek woongebied om voldoende woonruimte te bieden voor personen die werken op het Europark.

Gemeentelijk

Basis voor de gemeentelijke planvorming (Samtgemeinde Emlichheim) is het Flächennutzungsplan (1978). Dit plan vormt de basis voor het gemeentelijk beleid en is vergelijkbaar aan het Nederlandse structuurplan. Belangrijke wijzigingen worden met zogenaamde Änderungen vastgelegd, er wordt geen nieuw Flächennutzungsplan opgesteld. De uitwerking vindt plaats in Bauleitpläne (vergelijkbaar aan het Nederlandse bestemmingsplan).

2.3 Beschrijving plan- en studiegebied

Het plangebied

Het plangebied, bestaand uit de bedrijventerreinen Europark, Heege-West, is een vlak en open gebied dat een geschiedenis kent van agrarisch gebruik. Het oorspronkelijke esgehuchtenlandschap heeft dan ook al lang plaatsgemaakt voor uitgestrekte agrarische percelen. Het aanwezige kavelpatroon en de ontwateringsstructuur sluiten aan op dit gebruik. Het gebied is open en nagenoeg boomloos. Het plangebied ligt ten zuidoosten van Coevorden en wordt begrensd door de spoorlijn Coevorden - Emlichheim, de Euregioweg, de Rondweg N382 van Coevorden en de B403 (Duitse grens).

Het bedrijventerrein Europark, Heege-West is grotendeels al bebouwd. Aan de westzijde bestaat het terrein uit enkele bedrijven met rondom ruime en voornamelijk afgerasterde grasvelden met enkele aangeplante bosschages. Toegelaten worden bedrijven tot milieucategorie 4 en in specifieke gevallen categorie 5. Het plangebied wordt doorsneden door een in noordzuidelijke richting lopende ontsluitingsweg (Vosmatenweg) die met een boog afbuigt in westelijke richting. Tevens loopt er in noordzuidelijke richting, voornamelijk aan de westzijde van het plangebied, een brede watergang. Het terrein aan de noordoostzijde van het plangebied is geaccidenteerd. In het zuidelijke puntje van het terrein is in verband met veiligheid en waterberging een blusvijver gesitueerd. De oppervlakte van het bedrijventerrein beslaat 73 hectare.

Tabel 2-2: Aanwezige bebouwing Europark Heege-West

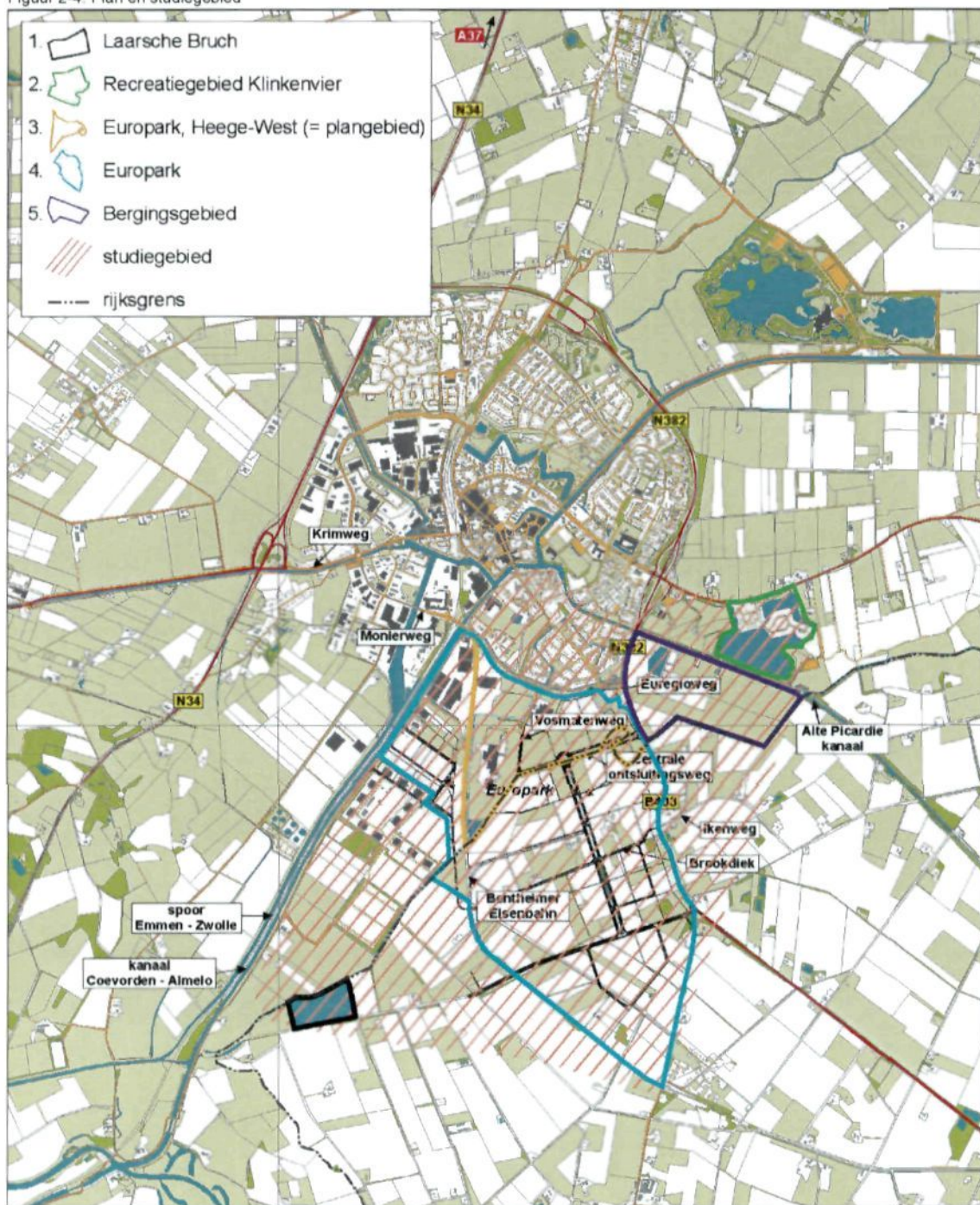
	Naam bedrijf	Soort produkt
1.	Penske Logistics B.V.	Transport/logistiek
2.	IAMS Europe B.V. (onderdeel Proctor & Gamble)	Hoogwaardige honden- en kattenvoeding
3.	Bannink Golfkarton B.V.	Verpakkingen

Het studiegebied

De milieueffecten van het verder inrichten van de bedrijventerrein Europark, Heege-West blijven niet beperkt tot het plangebied zelf. Vandaar dat de effecten hiervan worden beoordeeld voor een groter gebied dan het plangebied, namelijk het studiegebied. Het studiegebied omvat het plangebied en de omgeving daarvan.

De navolgende kaart op de volgende pagina geeft de ligging weer van het gebied Europark, Heege-West en de directe omgeving. Ter verduidelijking zijn een aantal belangrijke functies op de kaart weergegeven,

Figuur 2-4: Plan en studiegebied

Kenmerken studiegebied

Onderstaand een beschrijving van de omgeving van het plangebied: Per aspect kan de omvang van het plangebied verschillen.

- Het noordelijke gedeelte van het plangebied wordt begrensd door de Euregioweg waaraan de bebouwde kom van Coevorden grenst. Direct tegen het plangebied gelegen ligt de woonwijk De Heege, die wordt afgeschermd door een geluidswal. Noordoostelijk van het plangebied bevindt zich, net buiten het plangebied, een boerderij en een benzinepomp met daarachter gelegen landbouwgebied.
- Het oostelijke gedeelte van het plangebied wordt begrensd door een weg waarlangs zich een landbouwgebiedgebied bevindt. De dichtstbijzijnde bebouwing wordt gevormd door een voormalig douanekantoor met dienstwoningen. De dichtstbijzijnde woningen liggen op minimaal 500 meter van het plangebied en bestaan uit vrijstaande boerderijen.
- Het aan het plangebied grenzende zuidelijk gebied (Duits grondgebied) bestaat uit een kleinschalig landschap met houtwallen, watergangen met wilgenopslag en extensief beheerd weidelandschap. Hier gaat de verdere uitbreiding van het Europark op Duits grondgebied plaatsvinden, waarvoor twee Bebauungspläne zijn opgesteld. Een deel van de ontsluitingsweg is reeds aangelegd en net over de grens is een bedrijf gerealiseerd. Dit bedrijf wordt aangepast en omgebouwd tot afvalverbrandingsinstallatie. In dit gebied staan enkele boerderijen op minimaal 500 meter van het plangebied. In het kader van de realisering van het Europark zullen deze woningen echter worden uitgekocht en gesloopt. Op ongeveer 1,4 km ligt tussen Coevorden en Laar het natuurgebied 'Laarsches Bruch' dat ongeveer 10 hectare beslaat en vooral voor watervogels van belang is.
- De westgrens van het plangebied wordt gevormd door de Bentheimer Eisenbahn. Ten westen hiervan ligt het bedrijventerrein Heege-West. Heege-West is een vestigingsplaats voor enkele grote logistieke bedrijven. Ten zuiden hiervan ligt het NAVO-munitiedepot 'De Mars'. Verder is nabij het Coevorder kanaal het ROC (Regionaal Overslag Centrum) ontwikkeld.

Tabel 2-3: Aanwezige bebouwing geheel Europark

	Naam bedrijf	Soort produkt
1.	BBE Bewehrungs- und Betoncenter Europark GmbH	Vervaardigen van betonwapening en prefab betonelementen
2.	Euroterminal Coevorden B.V.	Containerhandling, opslag/depot, reparatie van containers.
3.	Nijhof-Wassink B.V., vestiging Coevorden	Distributiecentrum & transport voor de kunststofindustrie
4.	Havenbedrijf Coevorden i.o.	Beheer haven Europark
5.	Coevorden Ingredient Care B.V	Distributie van petfood ingrediënten
6.	Henk Hentzen Internationale Expeditiebedrijven B.V.	Spoor- en wegtransport, warehousing, douaneformaliteiten
7.	Konijnenburg Parts Technology B.V.	Metaalbewerking
8.	Euro Nuclear Services B.V.	Reiniging en decontaminatie van licht radioactief besmette kleding
9.	Bentheimer Eisenbahn AG	Particuliere spoorwegonderneming

2.4 Planologisch regime

Het plangebied wordt planologisch gereguleerd door twee bestemmingsplannen, namelijk de bestemmingsplannen Heege-West 2 (Raad 09/02/99 en GS 15/06/99) en Heege-West 3 (Raad 14/12/99 en GS 23/05/00). In het nieuwe bestemmingsplan Heege-West, Europark worden de twee vigerende bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3 samengevoegd. In het nieuwe bestemmingsplan

waarvoor dit MER wordt opgesteld, wordt aan de meeste bestaande voorschriften uit de twee vigerende bestemmingsplannen geconformeerd. Hieronder volgen overzichten van de relevante voorschriften:

Bestemmingsplan Heege-West 2

Het bestemmingsplan is bestemd voor de vestiging van bedrijven. De nadruk valt hierbij op grootschalige bedrijven, zowel in de industriële als de transportsector, gekoppeld aan de verkeersontsluiting via de Euregioweg en de spoorwegontsluiting via de Bentheimer Eisenbahn. Woning- en dienstwoningbouw is in het gebied niet toegestaan. Verder zijn bedrijven uit de (hinder)categorieën 1 t/m 5 toegestaan op het terrein (in de hiervoor bestemde gebiedsdelen). hindercategorieën 6 alsmede geluidshinderlijke inrichtingen zijn niet toegestaan. Er gelden beperkingen ten aanzien van de bouw mogelijkheden vanwege een munitieopslagplaats ten zuiden van het plangebied op het industrieterrein 'De Mars'.

Bestemmingsplan Heege-West 3

Het bestemmingsplan is bestemd voor met name de vestiging van bedrijven met een grote terreinoppervlakte. Er wordt gestreefd naar een effectieve benutting van de grond met een hoog bebouwingspercentage en het toelaten (voor zover ruimtelijk aanvaardbaar) van hogere bebouwing. De toegestane bedrijven zijn gezoneerd naar milieuhinder en mogen ter plaatse van de naastgelegen woonwijk en verspreid gelegen vrijstaande woningen geen hinder veroorzaken die boven algemeen aanvaarde normen komt. Het bestemmingsplan is in gezamenlijke opzet met het Duitse Bebauungsplan uitgewerkt. Hierbij heeft afstemming plaatsgevonden over hindercategorieën en vormgevingsaspecten. Beide plannen sluiten dus op elkaar aan.

Nieuw bestemmingsplan Europark Heege-West

De voorschriften uit de vigerende bestemmingsplannen Heege-West 2 en Heege-West 3 zijn samengevoegd, ongewijzigd overgenomen en op enkele onderdelen aangepast en/of aangevuld. De aanvullingen staan in onderstaand kader weergegeven.

- De bestaande situatie voor IAMS (45 m hoogte) is opgenomen;
- De hoogtematen voor categorie 1, 2 en 3 bedragen 8 meter, voor de hogere categorieën is dit 15 meter met een vrijstellingsmogelijkheid tot 45 meter;
- Er is een mogelijkheid tot vrijstelling van de hoogtemaat tot maximaal 80 meter, alleen voor schoorstenen opgenomen;
- De bij de bedrijfscategorieën horende afstanden t.o.v. bebouwing zijn in de voorschriften opgenomen;
- De Vosmatenweg krijgt een verkeersbestemming op de plankaart;
- De huidige rotonde bij de aansluiting van de Euregioweg op de rondweg N382 is in de plankaart opgenomen;
- Een aantal bepalingen is aangepast aan inmiddels veranderde wet- en regelgeving.

Het plangebied wordt door de volgende vigerende bestemmingsplannen omringd:

- Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door het bestemmingsplan Buitengebied, wat vooral buitengebied met een agrarische functie omvat;
- Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan het Duitse deel van het Europark. Dit gebied is bestemd voor bedrijfsdoeleinden, vastgelegd in twee vastgestelde Bauleitpläne, namelijk Bebauungsplan Nr. 6 "Europark Teilbereich I" en Bebauungsplan Nr. 9 "Europark Teilbereich II";
- Aan de westzijde van het plangebied liggen andere bedrijventerreinen van Coevorden, planologisch geregeld door de bestemmingsplannen Heege-West, De Mars, het Leeuwerikenveld 1 en het Leeuwerikenveld 2. Hier ligt het logistieke knooppunt, een Regionaal Overslag Centrum (ROC) bestaande uit een openbare railterminal en een industriehaven. Alle moderne logistieke faciliteiten voor op- en overslag van goederen en containers zijn hier voorhanden;
- Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de woonwijk De Heege.

Toelichting milieucategorie

Per bedrijfsactiviteit (als onderdeel van een categorie) is voor elke milieucomponent (onder andere lucht, geluid, externe veiligheid) een afstand aangegeven, die vanwege die milieucomponent tot een milieugevoelig object in beginsel moet worden aangehouden. De grootste daarvan vormt de indicatie voor de aan te houden afstand van de bedrijfsactiviteit tot een milieugevoelig object. Deze grootste afstand is daarom in de Staat van bedrijfsactiviteiten opgenomen in de kolom "afstand". De in deze kolom gegeven afstandsmaten bepalen tezamen met de indices de milieucategorie van een bedrijfsactiviteit; deze categorieën staan vermeld in de kolom "cat". Er zijn zes milieucategorieën; per milieucategorie gelden de volgende afstanden:

Milieucategorie	Aan te houden afstanden
1	0 - 10 m
2	30 m
3	50 - 100 m
4	200 - 300 m
5	500 - 1000 m
6	1500 m

In het bestemmingsplan is de zogenaamde Staat van bedrijven opgenomen, waaruit blijkt welke bedrijven binnen een bepaalde categorie vallen.

3 DE TE ONDERZOEKEN ALTERNATIEVEN

In dit hoofdstuk staat welke alternatieven voor de verdere inrichting van Europark, Heege-West worden onderzocht. Voorafgaand aan de beschrijving van de alternatieven is eerst aan de hand van de doelstelling uiteengezet welke uitgangspunten er zijn.

3.1 Doelstelling en uitgangspunten

De voorgenomen activiteit bestaat uit het verder ontwikkelen, gebruiken en beheren van de bedrijventerrein Europark, Heege-West. De concrete inrichting/invulling van de onbebouwde gedeelten van het plangebied *op een duurzame wijze* staat hierbij centraal. Uitgangspunt hierbij zijn de onherroepelijke besluiten over de autonome ontwikkeling. Dit betekent dat in de autonome ontwikkeling het terrein verder wordt ingevuld en er wordt gekeken naar de milieuvriendelijke invulling daarvan. Dus het onbebouwde gedeelte dat bebouwd gaat worden valt onder de autonome ontwikkeling.

Een duurzaam bedrijventerrein is een terrein waar bedrijven en overheden systematisch samenwerken aan een optimaal (bedrijfs)economisch resultaat, minimale milieubelasting en efficiënt ruimtegebruik. Een duurzame inrichting van het bedrijventerrein is hierbij samen met het waarborgen van die duurzaamheid door het opwaarderen van het parkmanagement tot een faciliterende dienst, een belangrijke invalshoek. De doelstelling is als volgt geformuleerd:

Doelstelling

Het op duurzame wijze verder ontwikkelen, gebruiken en beheren van de bedrijventerreinen Europark, Heege-West, waarbij een optimaal (bedrijfs)economisch resultaat, minimale milieubelasting en efficiënt ruimtegebruik centraal staan. Door dit te vergelijken met de huidige situatie en autonome ontwikkeling (referentiesituatie) kunnen maatregelen voor een duurzame inrichting worden geformuleerd (het MMA) waardoor de milieubelasting minimaal kan worden gehouden. In dit MER wordt het MMA vergeleken met de referentie situatie.

Met behulp van de uitkomsten van het MER wordt het nieuwe bestemmingsplan voor Europark, Heege-West opgesteld. Uitgangspunt hierbij is dat de voorschriften van de bestaande bestemmingsplannen zoveel mogelijk worden overgenomen.

Indien blijkt dat voorschriften uit de bestaande bestemmingsplannen een duurzame inrichting op grond van de uitkomsten van het MER in de weg staan, dan worden deze voorschriften in het nieuwe bestemmingsplan eventueel aangepast.

3.2 De referentiesituatie

De referentiesituatie in het kader van een MER beschrijft wat er in het studiegebied zal gebeuren als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd en de bestaande activiteiten ongewijzigd worden voortgezet. Bij de referentiesituatie wordt ook de uitvoering van het vastgestelde beleid voor het studiegebied betrokken. Het gaat dan om het beleid dat geldt voor de periode tot 2020. Dit wordt ook wel de autonome ontwikkeling genoemd.

In dit geval zal ook in de referentiesituatie het bedrijventerrein Europark, Heege-West verder worden ingevuld en ontwikkeld. In die zin is er dus geen sprake van een duidelijk verschil tussen het niet doorgaan van een voorgenomen activiteit en het wel doorgaan van een voorgenomen activiteit. De uitdaging voor het Europark blijft om een "stap voorwaarts" te doen ten opzichte van de huidige gerealiseerde voorzieningen en mogelijkheden, hetgeen moet resulteren in het volgende:

1. Het Europark - en daarmee Coevorden- krijgt een voorbeeldpositie in positief maatschappelijk verantwoord ondernemen;
2. Het Europark wordt aantrekkelijk gemaakt voor nieuwe bedrijfsvestigingen.
3. Voor de verdere inrichting van het bedrijventerrein worden maatregelen meegenomen die het bedrijventerrein milieuvriendelijker maken.

De referentiesituatie dient als referentiekader om te beoordelen of de voorgestane ontwikkeling van het bedrijventerrein duurzamer, milieuvriendelijker en dus beter kan.

3.3 Het meest milieuvriendelijk alternatief

Op grond van de Wet milieubeheer moet in een MER altijd een zogenaamd Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) worden beschreven. Dit is het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel zoveel mogelijk worden beperkt met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu. In het MMA wordt onderzocht hoe het alternatief vanuit milieuoogpunt zo goed mogelijk kan worden ingericht en daarmee ook een zo beperkt mogelijke milieuaantasting kan worden bereikt. Het MMA in dit MER wordt beschouwd als een samenhangend pakket van maatregelen en technische concepten waarmee voor het milieu een optimaal resultaat kan worden bereikt. Als randvoorwaarde geldt dat het om een reëel uitvoerbaar alternatief moet gaan.

Gelet op de doelstelling van een duurzame ontwikkeling met minimale nadelige milieugevolgen, wordt in dit specifieke geval het MMA als enige alternatief naast de referentiesituatie uitgewerkt. Bij het MMA zullen de minste negatieve effecten optreden, waarbij verbeteringen (MMA-maatregelen) worden opgenomen voor die aspecten waarvoor speelruimte bestaat en de milieugevolgen het meest negatief zijn.

Geselecteerde alternatief:

Gelet op de doelstelling van het plan, de Startnotitie en de richtlijnen voor dit MER, wordt er in dit MER voor gekozen alleen het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit te werken. Het MMA wordt afgezet tegen de referentiesituatie.

4 BEOORDELEN EN VERGELIJKEN VAN EFFECTEN

Voor de in het vorige hoofdstuk beschreven referentiesituatie en het MMA zijn de milieueffecten in beeld gebracht. Bij de beschrijving van de milieueffecten is een methode gevolgd die is opgebouwd uit drie stappen, namelijk:

- de definitie van toetsingscriteria;
- de analyse van de milieueffecten aan de hand van de toetsingscriteria;
- het toekennen van effectscores.

Deze methode van drie stappen wordt in dit hoofdstuk toegelicht.

Identificatie milieueffecten

Voor de identificatie van de milieueffecten is op de volgende wijze een set toetsingscriteria opgesteld:

Formuleren thema's

Allereerst is nagegaan op welke vlakken milieueffecten kunnen optreden. Er zijn drie thema's geformuleerd:

- Woon- en leefmilieu;
- Natuurlijk milieu;
- Duurzaam bouwen;

Bepalen aspecten

Binnen deze thema's zijn de aspecten bepaald die negatieve of positieve effecten kunnen ondervinden van het voornemen. Zo vallen bijvoorbeeld de volgende aspecten onder het thema Natuurlijk milieu: ecologie, bodem en water, cultuurhistorie en archeologie.

Vaststellen toetsingscriteria

Voor elk van de (milieu)aspecten zijn toetsingscriteria geformuleerd. Met behulp van toetsingscriteria zijn de milieueffecten van de alternatieven beoordeeld. In tabel 4.2 is een overzicht gegeven van de thema's, aspecten en toetsingscriteria.

Tabel 4-1: Overzicht thema's, aspecten en toetsingscriteria

Thema	Milieuaspect	Toetsingscriterium
Woon- en leefmilieu	Verkeer en vervoer	- Het ontstaan van extra verkeersbelasting op de belangrijkste wegen, spoor en waterwegen; - De effecten van de nieuw aan te leggen infrastructuur op het Europark en de uitstraling daarvan op de omgeving; - De beleving van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid voor zowel het snel als langzaam verkeer.
	Geluid	- Mate van geluidsbelasting industrielawaai en verkeerslawaaï met onderscheid in het aantal woningen en gehinderden binnen de contouren 40, 45, 50, 55, 60 en 65 dB (A); - Het geluidbelaste oppervlak natuur en recreatiegebied binnen de contour 40 en 45 dB (A); - De cumulatieve geluidsbelasting van de gevoelige functies en gebieden; - Te verwachten geluidsoverlast tijdens de aanlegfase.
	Lucht en geur	- Verandering emissie ten gevolge van verkeersemmissies; - Toetsing aan het Besluit luchtkwaliteit; - Optreden geurhinder.
	Licht	- Mate van lichthinder voor de woonomgeving vanwege (strooi)licht en door verblinding.
	Externe veiligheid	- Toetsing aan de norm voor het plaatsgebonden risico; - Transport van gevaarlijke stoffen: verandering groepsrisico en toetsing aan de oriëntatiewaarde.
	Flora, fauna, ecologie, biodiversiteit	- Vernietiging van habitats/leefgebied van door de Flora- en Faunawet beschermde plant- en diersoorten (verdroging en ruimtebeslag); - Verstoring van beschermde diersoorten (licht, geluid); - Invloed op natuur in de omgeving; - Ecologische effecten op doelsoorten.
Natuurlijk milieu	Bodem en water	- Beperken van aantasting bodemstructuur; - Waarborgen van veiligheid; - Reduceren van wateroverlast; - Riolerings uitvoeren volgens het principe vasthouden-bergen-afvoeren; - Watervoorziening optimaal afstemmen op toegekende functie; - Volksgezondheidsrisico's minimaliseren; - Grondwateroverlast tegen gaan; - Goede oppervlaktewaterkwaliteit voor mens en natuur behouden; - Goede grondwaterkwaliteit voor mens en natuur behouden; - Benutten kansen voor natte natuur.
	Archeologie en cultuurhistorie	- Aantasting cultuurhistorische elementen en patronen; - Aantasting archeologische waarden.
Duurzaam bouwen	Materialen en constructie	- Gebruik materialen volgens gematigde strategie duurzaam bouwen; - Vermindering energiebehoefte; - Toepassing waterbesparende maatregelen; - Efficiënt ruimtegebruik (in de hoogte bouwen, ruimtes op meerdere tijdstippen benutten, flexibiliteit, functiemenging); - Situering bedrijfstypen afhankelijk van hinder.

Toekennen effectscores

De effecten zijn zoveel mogelijk kwantitatief weergegeven. Daar waar dat niet mogelijk is zijn zij kwalitatief beschreven. De effectscores zijn bepaald door 'best professional judgement' van specialisten op de

diverse vakgebieden. In onderstaande tabel is aangegeven wat de verschillende scores inhouden (de scores zijn geformuleerd ten opzichte van de referentiesituatie):

Tabel 4-2: Betekenis van de kwalitatieve scores

Kwalitatieve score	Betekenis
-	ernstig negatief effect
0/-	beperkt negatief effect
0	geen relevant effect
0/+	beperkt positief effect
+	belangrijk positief effect

De referentiesituatie scoort per definitie op alle aspecten nul, omdat dit het alternatief is waartegen de effecten van het voornemen worden afgezet. Per aspect en toetsingscriterium zijn de alternatieven gewaardeerd volgens een +/- waardering. Dit wil zeggen dat gekeken is of een alternatief positief (+), beperkt positief (0/+), geen relevant effect (0), een beperkt negatief (0/-) of een negatief effect (-) veroorzaakt ten opzichte van het referentiesituatie.

Terugvaloptie

Voor het MMA zijn een aantal maatregelen geformuleerd, dit is echter niet voor alle aspecten mogelijk. Daarnaast kan het zijn dat niet alle MMA maatregelen kunnen worden doorgevoerd. Op dat moment komt de zogenaamde terugvaloptie in beeld. Dat wil zeggen welke maatregel wordt doorgevoerd als de MMA-maatregel niet haalbaar is of zal zijn. Per MMA-maatregel staan in hoofdstuk 5 suggesties voor de terugvaloptie.

5 SAMENVATTING MILIEUEFFECTEN

In deze samenvatting staan de milieueffecten van de thema's woon- en leefmilieu, natuurlijk milieu en duurzaam bouwen. In deel II Onderbouwing, zijn deze thema's uitgewerkt. In navolgende tabel de score van de milieueffecten van deze thema's. Onder de tabel worden de thema's uitgewerkt.

Tabel 5-1: Samenvattende score thema's

Thema's	Milieuaspect	referentie	MMA
Woon- en leefmilieu	Verkeer en vervoer	0	+
	Geluid	0	0
	Lucht en geur	0	0/+
	Licht	0	0/+
	Externe veiligheid	0	0
Natuurlijk milieu	Flora, fauna, ecologie	0	0/+
	Bodem en water	0	+
	Archeologie en cultuurhistorie	0	0
Duurzaam bouwen	Materialen en constructie	0	0/+

5.1 Woon- en leefmilieu

Verkeer

De realisatie van Europark, Heege-West heeft nogal wat infrastructurele consequenties, zowel in het gebied zelf, als in de directe omgeving. De bereikbaarheid van het bedrijventerrein per (vracht)auto is goed. Per fiets en het openbaar vervoer is de bereikbaarheid redelijk. De bereikbaarheid over water is goed.

De voorgestelde maatregelen in het MMA verbeteren de bereikbaarheid voor het openbaar vervoer en de fiets ten opzichte van de referentie. Daarnaast levert de nieuwe rondweg en de aansluiting op de N34 een verbetering van de bereikbaarheid op vanuit zuidelijke richting (Hardenberg/Enschede) en vermindert de verkeersbelasting op de route Euregioweg-Monierweg-Krimweg-N34.

Geluid

Zowel voor industrielawaai als voor verkeerslawaaï geldt dat in de situatie met of zonder Europark, Heege-West de contouren voor industrie- en verkeerslawaaï nauwelijks verschillen. Met andere woorden de geluidsbelasting in de omgeving van Europark, Heege-West wordt veroorzaakt door bedrijven op andere bedrijventerreinen in de omgeving. Met betrekking tot geluidhinder is er geen onderscheid tussen de referentiesituatie en het meest milieuvriendelijk alternatief. Wel zijn er maatregelen mogelijk die niet in het planologisch regime van het bedrijventerrein Europark, Heege-West vallen.

Lucht en geur

De berekende concentraties voor de luchtverontreinigende stoffen NO₂ en PM₁₀ voldoen ruimschoots aan de toetsingswaarden van het Besluit luchtkwaliteit 2005.

MMA maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren zijn het beperken van de emissie. Dit kan door het aantal vervoersbewegingen laag te houden. Aan- en afvoer van materiaal van en naar het bedrijventerrein moet dan ook zoveel mogelijk via water en spoor.

Licht

Zowel voor de autonome ontwikkeling als het MMA is niet met zekerheid te zeggen wat de mate van lichthinder zal zijn, omdat er geen goed inzicht is in de lichtplannen van de bedrijven die zich gaan vestigen. In het MMA kan door het vastleggen van zones waarbij getoetst wordt aan de nationale algemene richtlijnen voor lichthinder van de NSVV en de internationale aanbeveling "obstrusive light" van de CIE, sturing worden gegeven aan de lichtuitstraling van de te vestigen bedrijven.

Externe veiligheid

Momenteel wordt er voldaan aan de normen voor externe veiligheid. Bij de verdere ontwikkeling van het industrieterrein zal bij de milieuvergunningverlening steeds worden getoetst of aan de normen wordt voldaan. Er zijn dan ook geen MMA-maatregelen te noemen, waardoor er geen verschil is tussen de referentiesituatie en het MMA (0).

Aan de normen voor het Groepsrisico wordt voldaan. Zowel in de referentiesituatie als in het MMA zal het Groepsrisico als gevolg van de verdere invulling van het industrieterrein toenemen en zal normbewaking via milieuvergunningen moeten plaatsvinden.

5.2 Natuurlijk milieu

Flora en fauna, ecologie

Alle soorten die verwacht worden in het plangebied staan op lijst 1 van algemene soorten. Voor verstoring of vernietiging van biotoop van deze soorten hoeft vanaf 2005 geen ontheffing meer aangevraagd te worden. In zijn algemeenheid geldt dat door werkzaamheden in verband met de nadere invulling van het industrieterrein (biotopen van) de aangetroffen beschermde soorten vernietigd en verstoord zullen worden. Bovendien is het niet uit te sluiten dat dieren verwond of gedood zullen worden.

De effecten kunnen geminimaliseerd worden door de eerder voorgestelde verzachtende (mitigerende) maatregelen te treffen. Vandaar dat voor de criteria vernietiging en verstoring voor het MMA een licht positief effect te verwachten valt ten opzichte van de autonome situatie. Door deze maatregelen te nemen kan ook indirecte negatieve invloed op het Duitse deel van het Europark (en vice versa) worden beperkt.

Vanwege de afstand van het Laarsche Bruch tot het Nederlandse deel van het Europark (1.3 km) is er geen negatieve invloed ten gevolge van de verdere invulling van het industrieterrein op dit gebied te verwachten.

Bodem en water

Door waterberging te creëren in het gebied ten oosten van Europark, Heege-West, wordt het watersysteem in het plangebied aanmerkelijk robuuster. Dit komt tot uitdrukking in een grotere veiligheid, vermindering van de kans op wateroverlast en een betere ecologische kwaliteit. Wanneer het regenwater wordt gebruikt als proceswater en anders wordt vastgehouden op het eigen terrein, zal het watersysteem nog minder belast worden en dus nog robuuster worden. Aandachtspunt hierbij is de beheersbaarheid. Een extra zuiveringstrap achter overstorten van regenwater, zoals een helofytenfilter, bodempassage of compartimentering in de watergang leidt tot een betere waterkwaliteit. Met een ecologische inrichting, zoals flauwe taluds, overjarig riet en bossage worden kansen voor natte natuur benut. Met de huidige ontwikkelingen wordt de natte natuur van Laarsche Bruch niet aangetast.

Archeologie en cultuurhistorie

Voor cultuurhistorische waarden en elementen is geconstateerd dat deze reeds opgenomen of verdwenen zijn in de huidige stedelijke bebouwing en verkavelingsstructuren. De verdere inrichting van Europark, Heege-West heeft dan ook geen negatief effect hierop.

De resultaten van het veldonderzoek zijn deels in strijd met de verwachting op basis van het bureauonderzoek: met name de geologische, morfologische en bodemkundige situatie bleek op punten afwijkend van de verwachting op basis van het bureauonderzoek. De eenheden die een hogere archeologische verwachting kenden zijn niet in het gebied aangetroffen. Op basis daarvan kan de archeologische verwachting naar beneden worden bijgesteld en is vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Voor archeologie zijn geen MMA maatregelen opgesteld aangezien er geen duidelijke aanwijzingen zijn voor archeologische resten.

5.3 Duurzaam bouwen

Materialen en constructie

In de huidige opzet van het bedrijventerrein is al een aantal duurzaamheidsmaatregelen opgenomen. Door het invoeren van parkmanagement wordt dit onder andere bewerkstelligd. De bedrijven die momenteel gevestigd zijn op het Europark werken hier aan mee. Ook het bestemmingsplan gaat uit van hoge toegestane bebouwingspercentages om de beschikbare ruimte efficiënt te gebruiken. In het MMA is hier geen speciale maatregel genoemd (0). Winst is vooral te behalen op bedrijfsniveau, met name op het gebied van energiezuinigheid, waterverbruik, materiaalgebruik en afvalbeheer. Deze maatregelen kunnen in milieuvergunningen (energie-onderzoek) worden genomen. Alle items hebben voor het MMA dan ook een beperkt positief effect ten opzichte van de referentiesituatie. Met name op het gebied van energiezuinigheid is echter veel winst te behalen als de voorgestelde maatregelen in het MMA worden uitgevoerd.

5.4 Strategische Milieubeoordeling

5.4.1 Algemeen

Het merendeel van de punten die onderdeel zijn van een SMB wordt reeds in het kader van dit MER beschreven. Er zijn alleen aanvullingen opgenomen ten aanzien van de mogelijke aanzienlijke milieueffecten. Het betreft dan de effecten op biodiversiteit, gezondheid van de mens en cumulatie van milieueffecten.

5.4.2 Effecten

Biodiversiteit

Biodiversiteit is de verscheidenheid aan verschillende soorten die in een gebied voorkomen. Om het effect van de aanleg en exploitatie van het bedrijventerrein Europark, Heege-West op de biodiversiteit te kunnen bepalen moet duidelijk zijn welke soorten in het gebied voorkomen en welke negatieve effecten de verschillende populaties en dus de biodiversiteit in gevaar kunnen brengen. Deze onderdelen zijn verwoord in de paragraaf ecologie van de onderbouwing. Conclusie is dat door werkzaamheden in verband met de nadere invulling van het industrieterrein de biodiversiteit verstoord wordt.

Gezondheid van de mens

Mogelijk relevant voor de gezondheid als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen plannen zijn:

- Geluid;
- Lucht en geur;
- Lichthinder;
- Externe veiligheid;
- Perceptie als gevolg van landschappelijke effecten.

Geluid

Geluidsemissies > 40 dB(A) kunnen gezondheidsklachten veroorzaken. In het MER is beschreven dat de grens van het gebied waarbuiten het geluidsniveau kleiner zal zijn dan 40 dB(A) buiten het industrieterrein ligt en valt over de woonwijk De Heege.

Lucht en geur

De berekende concentraties voor de luchtverontreinigende stoffen NO₂ en PM₁₀ voldoen ruimschoots aan de toetsingswaarden van het Besluit luchtkwaliteit 2005. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat gezondheidseffecten op basis van lichthinder zo goed als uitgesloten zijn.

Lichthinder

Uit het MER blijkt dat het bedrijventerrein op het gebied van verlichting niet of nauwelijks voor hinder zal zorgen, aangezien de verlichting die al in de omgeving aanwezig is. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat gezondheidseffecten op basis van lichthinder zo goed als uitgesloten zijn.

Externe veiligheid

In de paragraaf externe veiligheid is opgenomen dat er voldaan wordt aan de normen. Bij de verdere ontwikkeling van het industrieterrein zal bij de milieuvergunningverlening steeds worden getoetst aan de normen.

Perceptie als gevolg van landschappelijke effecten

Gezondheidseffecten van landschappelijke wijzigingen zijn mogelijk (en verklaarbaar) wanneer deze landschappelijke wijzigingen als hinderlijk of bedreigend worden ervaren. Daarbij dient vermeld te worden dat perceptie afhankelijk is van persoonlijke, sociale en culturele aspecten en is dus niet bij voorbaat in te schatten. In het MER is beschreven dat het bedrijventerrein effect heeft op de openheid/beslotenheid van het landschap. In de directe nabijheid van het bedrijventerrein bevindt zich de woonwijk De Heege. Dit vergroot de kans op een negatieve perceptie van de aanwezigheid van het bedrijventerrein. Aangezien het bedrijventerrein goed is en wordt ingepast in de omgeving worden de landschappelijke effecten beperkt.

Cumulatie van milieueffecten, kwaliteit leefomgeving

Een van de zaken, waar in een SMB aandacht aan moet worden besteed is de cumulatie en wisselwerking tussen aanzienlijke milieueffecten. Belangrijk bij cumulatie is het feit dat twee effecten die alleen geen ingrijpende effecten hoeven te hebben, samen wel tot aanzienlijke gevolgen kunnen leiden. Cumulatie van effecten speelt vooral een rol bij de effecten op de gezondheid van de mens en bij de effecten op flora en fauna en biodiversiteit. Effecten op bijvoorbeeld lucht en water kunnen gevolgen hebben voor de gezondheid van mens en dier. Het gevolg door cumulatie van effecten is in het bedrijventerrein Europark, Heege-West klein.

5.4.3 Maatregelen

Bij de realisatie van het terrein zijn een aantal maatregelen in gang gezet die effecten minimaliseren. Dit betreft de goede inpassing van het terrein in het landschap. Daarnaast in het plaatsen van hinder veroorzakende bedrijven centraal op het terrein en niet grenzend aan de woonwijk De Heege. Verder dragen de uitstekende multimodale voorzieningen bij aan de beperking van overlast, bijvoorbeeld door minder vervoer over de weg (geluid en stof).

5.5 Terugvaloptie

In navolgende tabel is van de verschillende aspecten de MMA maatregel weergegeven en de mogelijke terugvaloptie mocht de MMA-maatregel niet uitvoerbaar zijn. Voor een beschrijving van de maatregelen wordt verwezen naar het deelrapport onderbouwing.

Tabel 5-2: Mogelijke terugvalopties

Thema's	Milieuaspect	MMA-maatregel	Terugvaloptie
Woon- en leefmilieu	Verkeer en vervoer	Toeleveranciers en uitbesteders bij elkaar vestigen.	nvt
		Vervoermanagement promoten (carpoolen, stimuleren gebruik OV, fiets en telewerken).	Gratis OV-kaart personeel.
		Gebruik van multimodale transportfaciliteiten stimuleren.	Voorzieningen multimodaliteit verbeteren (verbreding kanaal en spoor).
		Het bedrijventerrein op nemen in een busroute.	Busroute in omgeving verbeteren.
		Aanleg van een nieuwe rondweg met een directe aansluiting op de N34	Extra verkeer ontsluiten via Duitsland.
		Een extra fietspad vanuit woongebied Coevorden naar het bedrijventerrein.	Fietsvoorziening op het bedrijventerrein verbeteren.
		Stimuleren fietsen: bewaakte, goedkope stalling met korte loopafstanden tot bus- en treinstation, goede loopverbindingen aanbrengen.	Bedrijven stimuleren aandacht te geven aan verbinding met OV.
	Geluid	Inperken geluidsruijtte braakliggende delen Leeuwerikenveld II;	Voorwaarden stellen aan geluidsemissie bedrijven
		Het stellen van een nadere eis t.a.v. de geluidsvoorschriften voor bedrijven.	Stimuleren innovatie in beperking geluidsoverlast. Lawaaimakers centraal op terrein vestigen en niet aan de rand.
		Ophogen van de geluidswal tussen het bedrijventerrein en de woonwijk Heege	Voorwaarden stellen aan geluidsemissie bedrijven
		Aanbrengen van geluidsaarm asfalt	Snelheid verlagen op wegen.
		Verlaging van de snelheid op bepaalde wegvakken	Nvt.

Thema's	Milieuaspect	MMA-maatregel	Terugvaloptie
	Lucht en geur	Aantal vervoersbewegingen laag houden. Aan- en afvoer van materiaal via water en spoor.	Voorzieningen multimodaliteit verbeteren (verbreding kanaal en spoor).
		Een zoneringsinstrument voor geur hanteren	Bedrijven die geur veroorzaken vestigen op zo groot mogelijke afstand van woningen. Bedrijven met hoge luchtmissie centraal op terrein vestigen en niet aan de rand
	Licht	Het bedrijventerrein indelen in lichtzones E3 en E4	Voorwaarden stellen aan verlichting bedrijven.
		Het gebruik van kunstlicht in openbaar gebied reduceren, door de intensiteit te koppelen aan de behoefte	Voorwaarden stellen aan verlichting bedrijven.
	Externe veiligheid	Routing voor gevaarlijke stoffen hanteren	Gevaarlijke stoffen vervoeren via water en spoor.
	Flora, fauna, ecologie	Ecologische doelen hanteren voor bedrijven, door bijvoorbeeld geen hekwerken te plaatsen	Afscheidingen tussen bedrijven vormgeven zodat deze toegankelijk zijn voor dieren.
		Aanleg van nieuwe wateren voor flora en vegetatie	Verbeteren bestaande wateren.
		Werken buiten voortplantingsseizoen zoogdieren	Minimaliseren werkzaamheden in voortplantingsseizoen.
	Natuurlijk milieu	Geen bedrijven toelaten die een risico voor bodemverontreiniging vormen	Voorwaarden stellen aan bedrijven die mogelijk bodemverontreiniging toelaten.
		Energiezuinige gemalen toepassen	Verbeteren bestaande gemalen.
		Gesloten oppervlaktewatersysteem van het gehele bedrijventerrein hanteren	Nvt
		Alle benodigde waterberging realiseren binnen de grenzen van het plangebied	Gebruik maken van berging in Klinkenvlier
		Gebruiken van regenwater als huishoudwater of als proceswater	Nvt.
		Toepassen van grasdaken	Nvt.
		Regenwater op wegen via bodempassage opvangen op het eigen terrein	Nvt.
		Hergebruik van proceswater	Nvt.
		Gebruik van water uit de effluentleiding van de RWZI	Gebruik leidingwater duurder maken.
		Gebruik van oppervlaktewater als proceswater	Nvt.
		Kruipruimteeloos bouwen.	Nvt.
		Vergroten acceptatie van periode wateroverlast	Nvt.

Thema's	Milieuaspect	MMA-maatregel	Terugvaloptie
		Toepassen van niet uitlogende materialen	Beperken gebruik uitlogende materialen.
		Toepassen van zuiveringstrap (bijvoorbeeld helofytenfilter) achter de regenwaterlozingspunten	Nvt.
		Voorkomen van autowassen op straat	Autowasstraat realiseren.
		Onkruidbestrijding zonder bestrijdingsmiddelen.	Beperken gebruik bestrijdingsmiddelen.
		Beheerbewuste inrichting.	Nvt.
		Vervuilende bedrijven aan de westkant van het plangebied plaatsen.	Nvt.
		Ecologische inrichting en beheer van alle wateren	Ecologische inrichting en beheer van belangrijke wateren.
	Archeologie en cultuurhistorie	Aansluiten bij bestaande wegen- en waterlopenpatroon	Nvt.
Duurzaam bouwen	Materialen en constructie	Bedrijven weren die niet zuinig met energie omgaan	Voorwaarden stellen aan energiebeperking bedrijven. Meenemen in parkmanagement.
		Gebruik maken van andere energiebronnen als koude-warmte opslag	Innovatie bedrijven stimuleren. Meenemen in parkmanagement.
		Bedrijven verplichten een milieuscan te laten uitvoeren voor vestiging.	Bijdrage gemeente aan milieuscan. Meenemen in parkmanagement.
		Een lage energie-prestatie-coëfficiënt (EPC) ² dan de landelijke norm aanhouden	Nvt.
		Bedrijven bij de bouw begeleiden om een beperking van de energievraag te bewerkstelligen	Nvt.

² De EPC geeft in één getal de energieprestatie van een gebouw weer. Voor een aantal bouwtypen zijn wettelijke normen vastgelegd. Voor kantoren geldt per 1-1-2000 een wettelijke eis van 1,6.

6 AANZET TOT EVALUATIEPROGRAMMA

Wettelijk bestaat de verplichting om een evaluatie-onderzoek uit te voeren. Het gaat hierbij om de evaluatie van de milieueffecten van het plan. De evaluatie wordt uitgevoerd door het bevoegd gezag.

6.1 Waarom een evaluatie?

Functie van de evaluatie

De evaluatie kan bijvoorbeeld niet verwachte milieu-effecten (vanwege bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen of verkeerde aannames) in beeld brengen, waardoor tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen. Daarnaast kan een evaluatie kennis opleveren voor voorbereiding en uitvoering van soortgelijke projecten en kan een evaluatie een belangrijk communicatief hulpmiddel zijn bij de uitvoering van het project.

Doelstelling van de evaluatie

Bij evaluatie spelen de feitelijke of werkelijke effecten tijdens of na realisatie van het alternatief een rol, evenals de MER voorspelde milieu-effecten. De vraag is of de werkelijke en voorspelde effecten overeenkomen dan wel verschillen. Men kan proberen de verschillen op te sporen door milieu-metingen, echter daarmee wordt nog niet de oorzaak duidelijk. Aan het evaluatieonderzoek zal een duidelijk gebruiksdoel ten grondslag moeten liggen, aangezien milieu-metingen een forse inspanning vergen. Voordat men besluit een specifiek project te gaan evalueren moet men zich bewust worden van hetgeen men met de (resultaten van) m.e.r.-evaluatie wil bereiken.

Methoden van evaluatie

Afhankelijk van wat men wil met de resultaten van de evaluatie (het gebruiksdoel) bepaalt men de aanpak. Het vergaren van informatie kan met meer methoden gebeuren dan alleen het meten van milieuparameters in het veld. Soms is bijvoorbeeld het doen van literatuur- of documentonderzoek, het gebruik maken van bestaande monitoringsprogramma's, het analyseren van klachten of het houden van gesprekken of interviews efficiënter en voldoende om het gewenste gebruiksdoel te bereiken. In andere gevallen zal een monitoringsprogramma moeten worden uitgevoerd. Te zijner tijd zal meer specifiek moeten worden ingevuld welke parameters moeten worden gemeten, waar de meetpunten moeten liggen en met welke frequentie de metingen zullen moeten worden uitgevoerd.

De onderwerpen die in de evaluatie aan de orde moeten komen, zijn gericht op de volgende aspecten:

- de milieu-effecten die zich significant van de referentiesituatie onderscheiden;
- de leemten in kennis uit het MER;
- externe ontwikkelingen (veranderende inzichten in de ernst van de milieu-effecten);
- discussiepunten bij de uiteindelijke besluitvorming.

Hierna is punts- en themagewijs een aanzet gegeven voor een evaluatieprogramma. Het programma kan input zijn voor de nog te verlenen vergunningen aan bedrijven die zich willen vestigen.

6.2 Natuurlijk milieu

Landschap

- Is er voldoende inspanning geleverd om de visuele effecten van de bouw van Europark, Heege-West te beperken?

- Bij de planontwikkeling is rekening gehouden met (een deel van de) bestaande landschappelijke structuur in het gebied. Wordt in de verdere planvorming nog steeds in voldoende mate rekening gehouden?
- Is er een volledig archeologisch onderzoek verricht? Wat wordt gedaan met eventuele archeologische waarden?
- Is de gewenste beeldkwaliteit afdoende geregeld?

Natuur

- Is er een goed doordacht logistiek plan voor de bouwwerkzaamheden opgesteld teneinde de verstoring van fauna en omwonenden door lawaai, trillingen, grondverzet, drainage in deze periode zoveel mogelijk te beperken (goed georganiseerde opslag van materialen, zuinige inzet van zwaar materieel etc.);
- In hoeverre voorziet de planvorming in natuurvriendelijke oevers en oeverbegeleidende beplanting?
- Is er een variatie in (inheemse) begroeiingstypen aangebracht waardoor verschillende biotopen voor vogels en insecten zijn ontstaan?
- Wordt er op het terrein ecologisch beheer gevoerd ter verhoging van de natuurwaarden?
- Welke flora- en faunasoorten worden waargenomen in het als ecologische verbindingzone aangewezen gebied?
- Welke flora- en faunasoorten worden waargenomen in het water en de oevers van de waterpartijen?

Bodem en water

- Zijn er voldoende maatregelen getroffen om de gewenste fysisch-chemische kwaliteit te bereiken?
- Welke grondwaterstand wordt gemeten?
- Welke grondwaterkwaliteit (enkele geselecteerde parameters) wordt gemeten?
- Zijn de waardevolle aan bodem en water gerelateerde kwaliteiten, bijvoorbeeld het kwelwater, voldoende gerespecteerd?
- In hoeverre zijn natuurvriendelijke oevers gerealiseerd?
- Worden er voldoende maatregelen getroffen voor het hergebruik van water, en voor de besparing van water?
- In hoeverre is een optimalisatie van de waterketen bereikt op het terrein?
- Wordt de voorgestelde waterberging in het gebied Klinkenvlier gerealiseerd.

6.3 Woon- en leefmilieu

Verkeer en vervoer

- Zijn er voldoende maatregelen getroffen om eventuele verkeersoverlast in de aanlegfase te beperken?
- Zijn parkeergelegenheden voor carpoolers gerealiseerd?
- Zijn bedrijfsvervoerplannen opgesteld en uitgevoerd?
- Welke maatregelen zijn genomen om de verkeersveiligheid te optimaliseren?

Geluid

- Welke wijziging in geluidsbelasting treedt op bij de wegen van het studiegebied?
- Is er een zonebewakingssysteem (systeem waarbij de gemeente toetst of bedrijven zich binnen een vooraf vastgestelde geluidszone kunnen vestigen) ingesteld?

Licht

- Wordt er gestreefd naar lichtzonering?

6.4 Duurzaam bouwen

- Zijn mogelijkheden voor duurzame energie optimaal benut?
- Is het service-center gerealiseerd?
- Is gebiedseigen materiaal hergebruikt?
- Worden secundaire grondstoffen ingezet?
- Welke maatregelen zijn genomen om verantwoord met afval om te gaan?
- Komt het parkmanagement van de grond?

7 LEEMTEN IN KENNIS

De in het MER gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op de beschikbare kennis en informatie. Voor de besluitvorming omtrent het bestemmingsplan zijn volgens de initiatiefnemer voldoende gegevens bekend. Op een aantal punten bestaan echter nog leemten in kennis. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de leemten in kennis en informatie die bij het opstellen van het MER naar voren zijn gekomen. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in:

- leemten in de kennis van het milieu bij de beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling;
- leemten in kennis van de mogelijke gevolgen voor het milieu, bij gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.

7.1 Leemtes in de kennis bij de effectbeschrijving

Water

Op basis van de informatie over de huidige situatie en op grond van inschattingen van de effecten van de belasting vanuit de stedelijke omgeving kan een voorspelling worden gedaan voor de toekomstige waterkwaliteit. Het is echter niet mogelijk om de toekomstige vuiluitstoot vanuit het rioleringsstelsel nauwkeurig aan te geven. Ook de nalevering van voedingsstoffen vanuit de waterbodem is niet exact voorspelbaar. Daarom is een nauwkeurige voorspelling van de waterkwaliteit niet mogelijk.

Er is een model opgesteld waarmee berekeningen zijn uitgevoerd en geohydrologische effecten zijn voorspeld. Dit model is opgesteld op basis van kwalitatieve gegevens en bestaande gegevens. De effecten zijn dus semi-kwantitatief beschreven.

Ecologie

Voor te ontwikkelen ecosystemen geldt dat niet vooraf nauwkeurig kan worden voorspeld welke soorten flora en fauna zich zullen vestigen en handhaven. Hoogstens kan worden aangegeven hoe de omgeving optimaal kan worden ingericht, zodat gewenste soorten zich onder de gecreëerde omstandigheden kunnen ontwikkelen.

Geluidhinder aanlegfase

In de aanlegfase zal mogelijk geluidhinder optreden door onder andere heien en bouwverkeer. Aangezien het grootste deel van het terrein al is ingevuld, is weinig overlast te verwachten.

Verkeer

De prognoses van verkeersintensiteiten voor het vracht- en autoverkeer zijn gemiddelde waarden en zijn niet exact te bepalen vanwege onzekerheden ten aanzien van verkeersgedrag, de daadwerkelijke vulling van het bedrijventerrein, de ontwikkeling van Coevorden en de realisatie van infrastructuur. Concrete prognoses voor het openbaar vervoer, fietsverkeer en goederenvervoer over water of spoor ontbreken.

Voor inschatting van de verkeersveiligheid is gebruik gemaakt van landelijke kencijfers. Exacte waarden zijn niet te bepalen. Voor de bepaling van de kwaliteit van de verkeersafwikkeling is gebruik gemaakt van landelijk gangbare Quick-scan achtige methodieken. De daadwerkelijke verkeersafwikkeling is afhankelijk van de verkeersstromen en de uiteindelijke vormgeving welke nog niet bekend zijn.

8 MER- EN BESTEMMINGSPLANPROCEDURE

De formele start van de m.e.r.-procedure heeft plaats gevonden door openbare kennisgeving van deze startnotitie in de regionale dag- en weekbladen d.d. 5 januari 2005. Na publicatie van de startnotitie heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een advies voor richtlijnen voor het MER uitgebracht d.d. 17 maart 2005. Vervolgens heeft het bevoegd gezag de richtlijnen vastgesteld d.d. 12 april 2005.

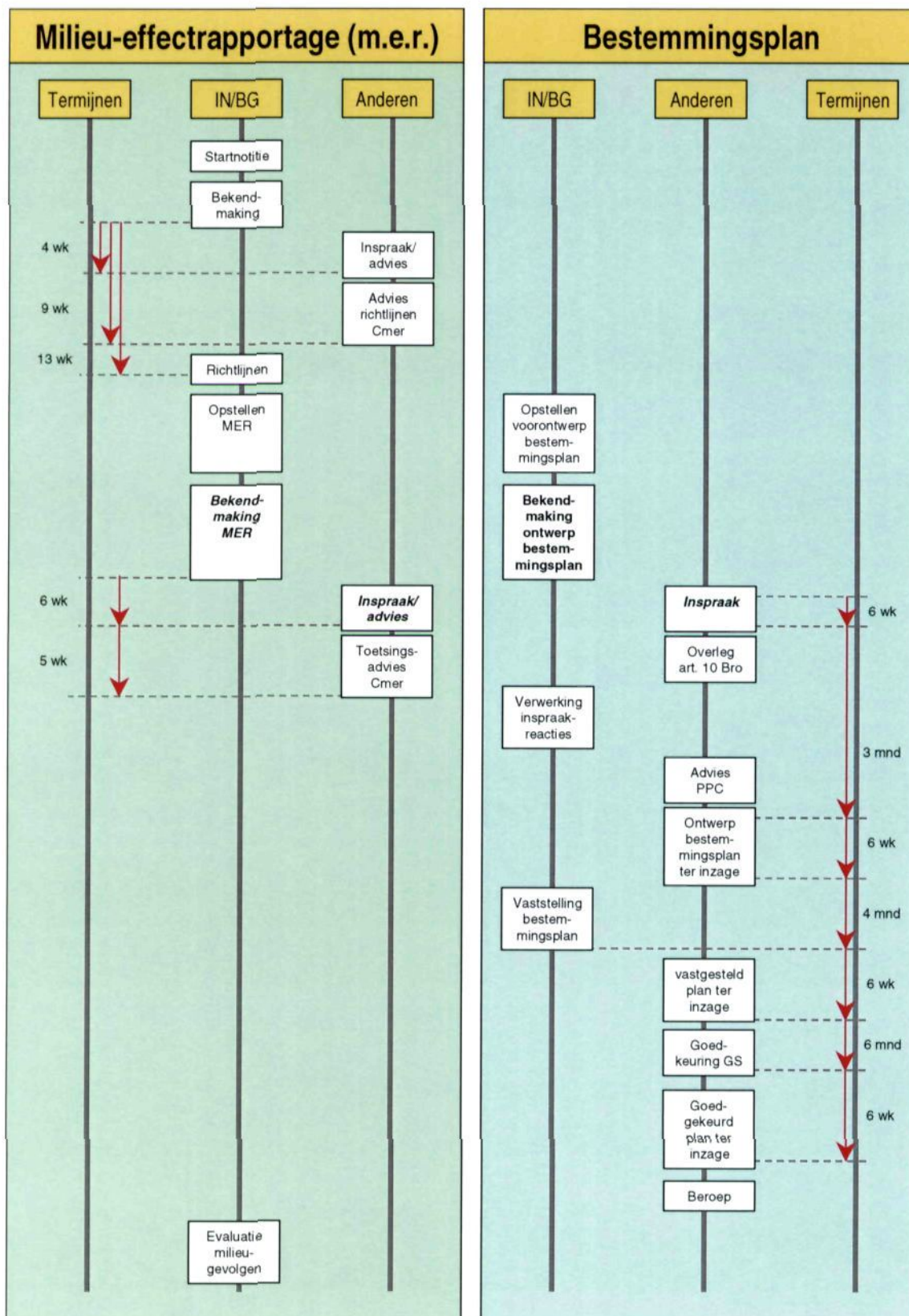
Dit MER wordt door de initiatiefnemer officieel aan het bevoegd gezag aangeboden en beoordeeld op volledigheid en kwaliteit, rekening houdend met de richtlijnen. Als het bevoegd gezag het MER aanvaardbaar acht, wordt het MER samen met het voorontwerp-bestemmingsplan bekendgemaakt en in het kader van de inspraak ter inzage gelegd. In deze fase wordt gelegenheid tot inspraak gegeven. Tot 6 weken na de publicatie is iedereen in de gelegenheid in te spreken op de kwaliteit van het MER en op het voorontwerp-bestemmingsplan.

Op grond van artikel 10 Bro plegen Burgemeester en Wethouders bij de voorbereiding van het ontwerp-bestemmingsplan (waar nodig) overleg met betrokken gemeenten en rijks- en provinciale diensten en wordt het plan ter beoordeling bij de Provinciaal Planologische Commissie gelegd (zogenoemd planologisch vooroverleg).

Tevens wordt het MER in deze periode ter toetsing aangeboden aan de Commissie-m.e.r. en de wettelijke adviseurs. De Commissie heeft tot vijf weken na sluiting van de inzagetermijn of, indien deze later is, tot een maand na het tijdstip waarop de openbare zitting is gehouden, de tijd om haar oordeel te geven in de vorm van een toetsingsadvies. De Commissie betreft in haar advies de richtlijnen van het bevoegd gezag en ingediende adviezen en opmerkingen.

Nadat de overleg- en inspraakreacties en adviezen over het MER en het voorontwerp-bestemmingsplan zijn binnengekomen, gaat het bevoegd gezag na in hoeverre deze gevolgen dienen te hebben voor de inhoud van het bestemmingsplan. Het ontwerp-bestemmingsplan wordt vervolgens gedurende 6 weken ter inzage gelegd.

De gemeenteraad beslist over de vaststelling van het bestemmingsplan binnen 8 weken of uiterlijk 4 maanden na afloop van de termijn van de terinzagelegging. Het door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan wordt vervolgens gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedeputeerde Staten beslissen over goedkeuring binnen 12 weken of uiterlijk 6 maanden na de terinzagelegging van het bestemmingsplan. Tot slot kan gedurende een periode van 6 weken nog beroep tegen het bestemmingsplan worden ingesteld.

9 BEGRIPPENLIJST

<i>Achtergrondconcentratie</i>	Concentratie van een stof in bodem, water of lucht, die tot stand komt zonder beïnvloeding door menselijke activiteiten.
ALARA	As Low As Reasonably Achievable.
<i>Amoveren</i>	Afbreken, verwijderen
<i>Autonome ontwikkeling</i>	Op zichzelf staande ontwikkeling, zonder dat één van de alternatieven wordt uitgevoerd
<i>Bebauungsplan</i>	Duitse vertaling voor bestemmingsplan.
<i>Bereikbaarheid</i>	De ontsluiting van een bestemming voor gemotoriseerd, openbaar en langzaam verkeer, manier waarop en de tijd waarin een locatie bereikbaar is.
<i>Bergingscapaciteit</i>	Hoeveelheid neerslag die opgevangen kan worden, door sponswerking van de bodem, of in open water, voor zij afstroomt.
<i>Bestemmingsplan</i>	Plan betreffende de bestemming(en) van een terrein.
<i>Bevoegd Gezag</i>	Overheidsorgaan dat bevoegd is een besluit te nemen over de voorgenomen activiteit van de initiatienemer.
<i>Bodemkwaliteit</i>	De kwaliteit van de bodem zegt iets over de bodemverontreiniging in het betreffende gebied
<i>Compenserende maatregel</i>	Maatregel om de nadelige invloeden van de voorgenomen activiteit op een andere plaats te compenseren
<i>Communautaire recht</i>	Boven het nationaal recht kent men ook nog het communautaire recht of Europees recht dat bestaat uit het primaire gemeenschapsrecht (verdragen) en het secundaire gemeenschapsrecht (Verordeningen en richtlijnen)
<i>dB(A)</i>	Decibel (A-gewogen), maat voor geluidsterkte
<i>Duurzaam bouwen</i>	'Zodanig bouwen en gebruik maken van gebouwen en de gebouwde omgeving dat de schade voor het milieu in alle fasen, van planontwikkeling en ontwerp tot en met de sloop, zoveel mogelijk beperkt blijft' (lit. Ministerie van VROM, z.j.)
EVI	Europark Verbrennungs Installation, naam afvalverbrandingsbedrijf.
<i>Evaluatie</i>	Het in een concreet geval onderzoeken van de daadwerkelijk optredende gevolgen bij aanleg en gebruik van een activiteit
<i>Externe veiligheid</i>	De mate waarin eventuele risico's voor omwonenden als gevolg van een activiteit optreden.
<i>Fauna</i>	Dierenwereld.
<i>Flora</i>	Plantenwereld.
<i>Geohydrologie</i>	Wetenschap die de samenhang tussen de geologie en het voorkomen en de stroming van het grondwater bestudeert.
<i>Geomorfologie</i>	Wetenschap die zich bezighoudt met de ontstaanswijze, vorm en opbouw van het aardoppervlak.
<i>Initiatienemer</i>	Een natuurlijk persoon, dan wel een privaot- of publiekrechtelijk rechtspersoon (een particulier, bedrijf, instelling of overheidsorgaan), die een bepaalde activiteit wil (doen) ondernemen en daarover een besluit vraagt.
<i>Intensiteit</i>	Aantal motorvoertuigen dat per tijdseenheid (meestal per uur)

KRW	een wegvak passeert. Dit is een maat voor de hoeveelheid verkeer.
Landschap	Europese Kaderrichtlijn Water Het geheel van visueel waarneembare kenmerken aan het oppervlak van de aarde.
Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	Alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu zijn toegepast.
m.e.r.:	milieueffectrapportage (procedure).
MER:	milieueffectrapport (document).
Mitigerende maatregelen:	Maatregelen die optredende milieueffecten kunnen verzachten of beperken.
MTR	Maximaal Toelaatbaar Risico
NAP	Nieuw Amsterdams Peil; het Nederlands standaard vergelijkingsvlak voor de hoogteligging.
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
Parkeerbehoefte	De behoefte aan parkeerplaatsen op het maatgevende moment van de (werk)dag.
Prioritaire stoffen	Stoffen waaraan in de KRW maximaal toelaatbare concentraties zijn verbonden.
PVVP	Provinciaal Verkeer en VervoersPlan.
Richtlijnen	De door het bevoegd gezag na het vooroverleg te bepalen wenselijke inhoud van het op te stellen MER.
Rode lijst	Lijst van planten. Lijst van vlinders, Lijst van zoogdieren en lijst van vogels waarvan bekend is, dat zij zodanig achteruitgaan dat zij in hun voortbestaan worden bedreigd.
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
UVP	Duitse vertaling MER. Voluit Umweltverträglichkeitsprüfung
Vigerend	Van kracht zijnde.
WB21	Waterbeheer 21 ^{ste} eeuw, beleidsvisie op nationaal niveau

10 LITERATUURLIJST

Titel	Uitgegeven door	Jaar van publicatie
• Flächennutzungsplan	Samtgemeinde Emlichheim	1978
• Verordnung Naturschutzgebiet "Laarsche Bruch" in der gemeente Laar, Samtgemeinde Emlichheim Landkreis Grafschaft Bentheim	Bezirksregierung Weser-Ems	1986
• Bestemmingsplan Heege-West, toelichting, voorschriften en plankaart	Heidemij Advies	1991
• Vogelbeobachtungen am Naturschutzgebiet Laarer See	Landkreis Grafschaft Bentheim	1993
• Kurzbeschreibung des Naturschutzgebietes Laarsche Bruch WE 170	Landkreis Grafschaft Bentheim	1997
• Masterplan Bedrijventerrein/Gewerbegebiet Coevorden-Emlichheim, Heidemij Advies, Gfl Planungs- und Ingenieurgesellschaft GmbH	Arthur Andersen & Co	1997
• Bestemmingsplan Heege-West, 1 ^e Partiele Herziening	Heidemij Advies	1997
• Nota Landschap	Provincie Drenthe	1998
• Bestemmingsplan Heege-West 2, toelichting, voorschriften en plankaart	Arcadis Heidemij	1998
• Bestemmingsplan Heege-West 3	Arcadis Heidemij	1999
• Avifaunistisch bedeutsame Gebiete für rastende Wasser- und Watvogel im Landkreis Grafschaft Bentheim	Landkreis Grafschaft Bentheim	1999
• Kompas voor het Noorden. Ruimtelijk-economisch ontwikkelingsprogramma Noord-Nederland 2000 t/m 2006.	Samenwerkingsverband Noord-Nederland	1999
• Uitbreiding industrieterrein Heege-West 3 te Coevorden, Geluidbelasting woonomgeving	Arcadis	1999
• Bebauungsplan Nr. 6 "Europark Teilbereich I1"	GFL Planungs und Ingenieurgesellschaft GmbH	1999
• Gemeentelijk Verkeers- & Vervoersplan Gemeente Coevorden	Grontmij Advies & Techniek	1999
• Vier verkennende bodemonderzoeken in de periode 1993-2000	DHV, Tebodin, Eco-Reest	2000
• Baugesetzbuch		2001
• Masterplan Duurzame Bedrijventerreinen Coevorden	Grontmij Advies & Techniek	2002
• Gemeenschappelijke Verklaring inzake de uitvoering van milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband in het Nederlands-Duitse grensgebied	Bondsministerie voor milieu en het Ministerie van Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	
• Waterbeheerplan 2002 – 2006	Waterschap Velt en Vecht	2002
• Controle Waterbeheersing – Bedrijventerreinen De Heege te Coevorden	Grontmij Advies en Techniek	2002
• Rioleringsplan – Bedrijventerrein Europark te Coevorden	Grontmij Drenthe	2002
• Bestemmingsplan Heege-West, tweede Partiele Herziening en De Mars eerste partiele herziening	BugelHajema	2002

Titel	Uitgegeven door	Jaar van publicatie
• Bebauungsplan Nr. 6 "Europark Teilbereich I1", 1. Änderung	GFL Planungs und Ingenieurgesellschaft GmbH	2003
• Energievisie bedrijventerrein Leeuwerikenveld II te Coevorden	Grontmij Advies & Techniek	2003
• Klimaatbeleidsplan Gemeente Coevorden 2003-2006	Grontmij Water & Reststoffen	2003
• Regionale Raumordnungsprogramm Landkreis Grafschaft Bentheim	Landkreis Grafschaft Bentheim	2002
• POP-II, Provinciaal Omgevingsplan	Provincie Drenthe	2004
• Concept beleidsnotitie Water en RO	Waterschap Velt en Vecht	2004
• Akoestisch onderzoek industrieterreinen Coevorden, verkaveling Duitsland	Stroop raadgevende ingenieurs	2004
• Nota Mobiliteit	Minister van V&W en ministerie van VROM	2004
• Nota Ruimte	Minister van VROM en ministerie van V&W	2004
• Juridische advies Europark Verbrennungs Installation (EVI) Coevorden	Kienhuishoving	2004
• Ecoscan Heege-West 2 en 3	DHV	2004
• Startnotitie MER en bestemmingsplan Heege-West 2 en 3	DHV	2004
• Verkeersmodel Coevorden	Grontmij Advies & Techniek	2004
• Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport bedrijventerrein Europark Heege-West 2 en 3 -	Commissie voor de milieueffectrapportage	2005
• Antragskonferenz Sandabbau und -gewinnung Bewehrung- und Betoncenter Europark GmbH ()	BBE	2005
• Auslegung Abfallbehandlungsanlage Bewehrung- und Betoncenter Europark GmbH	BBE	2005
• PVVP	Provincie Overijssel	2005
• Bebauungsplan Nr. 9 "Europark Teilbereich II"	GFL Planungs und Ingenieurgesellschaft GmbH	2005
• Nationaal Bestuursakkoord Water	Rijk IPO, VNG	2005
• Wiesenvogelkartiering 1990 – 2004	Landkreis Grafschaft Bentheim	2005
• Inventariserend veldonderzoek (IVO) Heege-West te Coevorden	Synthesgra Archeologie	2005
• Website Europark (www.eu-park.com)	GMBH Europark	2005
• Website parkmanagement Coevorden (www.industriecoeverdennl/pmc)	Stichting Parkmanagement Coevorden	2005
• MER industrieterreinen Heege West 2 en 3 in Coevorden, rapport 001126-04	Stroop raadgevende ingenieurs bv	2005

11 COLOFON

Opdrachtgever	: gemeente Coevorden
Project	: MER/SMB bestemmingsplan Europark, Heege-West
Dossier	: W3056-01-002
Omvang rapport	: 46 pagina's
Auteur	: Gilbert Mulder
Bijdrage	: Jeroen Smit, Paul Eijzen
Projectleider	: Annemiek Maatman
Projectmanager	: Gerard Schippers
Datum	: 1 september 2006
Naam/Paraaf	:

